
Abhinayadarpanam by Nandikeshvara

ನಂದಿಕೇಶ್ವರವಿರಚಿತಂ ಅಭಿನಯದರ್ಪಣಂ

Document Information

Text title : abhinayadarpaNam

File name : abhinayadarpaNam.itx

Category : nATyashAstra, major_works

Location : doc_z_misc_major_works

Author : Nandikeshvara

Transliterated by : Ryan Armstrong ryanarm at gmail.com

Proofread by : Ryan Armstrong, Krithi Durbaka

Latest update : February 14, 2021

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org

ನಂದಿಕೇಶ್ವರವಿರಚಿತಂ ಅಭಿನಯದರ್ಪಣಂ

ನಮಸ್ಕಿಯಾ

ಆಂಗಿಕಂ ಭುವನಂ ಯಸ್ಯ ವಾಚಿಕಂ ಸರ್ವವಾಚ್ಮಯಂ .
ಆಹಾರ್ಯ ಚಂದ್ರತಾರಾದಿ ತಂ ನುಮಃ ಸಾತ್ವಿಕಂ ಶಿವಂ .. 1..

ನಾಟ್ಯೋತ್ಪತ್ತಿಃ

ನಾಟ್ಯವೇದಂ ದದೌ ಪೂರ್ವಂ ಭರತಾಯ ಚತುರ್ಮುಖಃ .
ತತಶ್ಚ ಭರತಃ ಸಾರ್ಧಂ ಗಂಧರ್ವಾಪ್ಸರಸಾಂ ಗಣೈಃ .. 2..
ನಾಯ ನೃತ್ತಂ ತಥಾ ನೃತ್ಯಮರ್ ಶಂಭೋಃ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾನ್ .
ಪ್ರಯೋಗಮುದ್ಧತಂ ಸ್ಮೃತ್ವಾ ಸ್ವಪ್ರಯುಕ್ತಂ ತತೋ ಹರಃ .. 3..
ತಂಡುನಾ ಸ್ವಗಣಾಗ್ರಣ್ಯಾ ಭರತಾಯ ನ್ಯದೀದಿಶತ್ .
ಲಾಸ್ಯಮಸ್ಯಾಗ್ರತಃ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಪಾರ್ವತ್ಯಾ ಸಮದೀದಿಶತ್ .. 4..
ಬುದ್ಧ್ವಾಽಥ ತಂಡವಂ ತಾಂಡೋರ್ಮರ್ತ್ಯೇಭ್ಯೋ ಮುನಯೋಽವದನ್ .
ಪಾರ್ವತೀ ತ್ವನುಶಾಸ್ತಿ ಸ್ಮ ಲಾಸ್ಯ ಬಾಣಾತ್ಮಜಾಮುಷಾಂ .. 5..
ತಯಾ ದ್ವಾರವತೀಗೋಪ್ಯಸ್ತಾಭಿಃ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರಯೋಷಿತಃ .
ತಾಭಿಸ್ತು ತತ್ತದ್ವೇಶೀಯಾಸ್ತದಶಿಷ್ಯಂತ ಯೋಷಿತಃ .. 6..
ಏವಂ ಪರಂಪರಾಪ್ರಾಪ್ತಮೇತ್ತಲ್ಲೋಕೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಂ .

ನಾಟ್ಯಪ್ರಶಂಸಾ

ಋಗ್ಯಜುಃ ಸಾಮವೇದೇಭ್ಯೋ ವೇದಾಚ್ಚಾರ್ಥವರ್ಣಃ ಕ್ರಮಾತ್ .. 7..
ಪಾಠ್ಯಂ ಚಾಭಿನಯಂ ಗೀತಂ ರಸಾನ್ ಸಂಗೃಹ್ಯ ಪದ್ಮಜಃ .
ವ್ಯರೀರಚಚ್ಚಾಸ್ತ್ರಮಿದಂ ಧರ್ಮಕಾಮಾರ್ಥಮೋಕ್ಷದಂ .. 8..
ಕೀರ್ತಿಪ್ರಾಘಲ್ಯಸೌಭಾಗ್ಯವೈದಧ್ಯಾಂ ಪ್ರವರ್ಧನಂ .
ಔದಾರ್ಯಸ್ಥೇರ್ಯಥೈರ್ಯಾಣಾಂ ವಿಲಾಸಸ್ಯ ಚ ಕಾರಣಂ .. 9..
ದುಃಖಾರ್ತಿಶೋಕನಿವೇದಖೇದವಿಚ್ಛೇದಕಾರಣಂ .
ಅಪಿ ಬ್ರಹ್ಮಪರಾನಂದಾದಿದಮಭ್ಯಧಿಕಂ ಮತಂ .. 10..

ಜಹಾರ ನಾರದಾದೀನಾಂ ಚಿತ್ತಾನಿ ಕಥಮನ್ಯಥಾ .

ನಟನಭೇದಾಃ

ಏತಚ್ಚತುರ್ವಿಧೋಪೇತಂ ನಟನಂ ತ್ರಿವಿಧಂ ಸ್ತೃತಂ .. 11..
ನಾಟ್ಯಂ ನೃತ್ತಂ ನೃತ್ಯಮಿತಿ ಮುನಿಭಿರ್ಭರತಾದಿಭಿಃ .

ನಟನಪ್ರಯೋಗಕಾಲಃ

ದ್ರಷ್ಟವ್ಯೇ ನಾಟ್ಯನೃತ್ಯೇ ಚ ಪರ್ವಕಾಲೇ ವಿಶೇಷತಃ .. 12..
ನೃತ್ತಂ ತತ್ರ ನರೇಂದ್ರಾನಾಮಭಿಷೇಕೇ ಮಹೋತ್ಸವೇ .
ಯಾತ್ರಾಯಾಂ ದೇವಯಾತ್ರಾಯಾಂ ವಿವಾಹೇ ಪ್ರಿಯಸಂಗಮೇ .. 13..
ನಗರಾಣಾಮಗಾರಾಣಾಂ ಪ್ರವೇಶೇ ಪುತ್ರಜನ್ಮನಿ .
ಶುಭಾರ್ಥಿಭಿಃ ಪ್ರಯೋಕ್ತವ್ಯಂ ಮಾಂಗಲ್ಯಂ ಸರ್ವಕರ್ಮಭಿಃ .. 14..

ನಾಟ್ಯಂ

ನಾಟ್ಯಂ ತನ್ನಾಟಕಂ ಚೈವ ಪೂಜ್ಯಂ ಪೂರ್ವಕಥಾಯುತಂ .

ನೃತ್ತಂ

ಭಾವಾಭಿನಯಹೀನಂ ತು ನೃತ್ತಮಿತ್ಯಭಿಧೀಯತೇ .. 15..

ನೃತ್ಯಂ

ರಸಭಾವವ್ಯಂಜನಾದಿಯುಕ್ತಂ ನೃತ್ಯಮಿತೀರ್ಯತೇ .
ಏತನ್ನೃತ್ಯಂ ಮಹಾರಾಜಸಭಾಯಾಂ ಕಲ್ಪಯೇತ್ ಸದಾ .. 16..
ಸಭಾಪತಿಲಕ್ಷಣಂ -
ಶ್ರೀಮಾನ್ ಧೀಮಾನ್ ವಿವೇಕೀ ವಿತರಣನಿಪುಣೋ ಗಾನವಿದ್ಯಾಪ್ರವೀಣಃ
ಸರ್ವಜ್ಞಃ ಕೀರ್ತಿಶಾಲೀ ಸರಸಗುಣಯುತೋ ಹಾವಭಾವೇಷ್ಟಭಿಜ್ಞಃ .
ಮಾತ್ಸರ್ಯದ್ವೇಷಹೀನಃ ಪ್ರಕೃತಿಹಿತಸದಾಚಾರಶೀಲೋ ದಯಾಲು-
ರ್ಧೀರೋ ದಾಂತಃ ಕಲಾವಾನಭಿನಯಚತುರೋಽಸೌ ಸಭಾನಾಯಕಃ ಸ್ಯಾತ್ .. 17..
ಮಂತ್ರಿಲಕ್ಷಣಂ -
ಮೇಧಾಸುಸ್ಥಿರಭಾಷಣಗುಣಪರಾಃ ಶ್ರೀಮದ್ಯಶೋಲಂಪಟಾ
ಭಾವಜ್ಞಾ ಗುಣದೋಷಭೇದನಿಪುಣಾಃ ಶೃಂಗಾರಲೀಲಾಯುತಾಃ .
ಮಧ್ಯಸ್ಥಾ ನಯಕೋವಿದಾಃ ಸಹೃದಯಾಃ ಸತ್ಪಂಡಿತಾ ಭಾಂತಿ ತೇ

ಭಾಷಾಭೇದವಿಚಕ್ಷಣಾಃ ಸುಕವಯೋ ಅಸ್ಯ ಪ್ರಭೋಮಂತ್ರಿಣಃ .. 18..

ಸಭಾಲಕ್ಷಣಂ -

ಸಭಾಕಲ್ಪತರುರ್ಭಾತಿ ವೇದಶಾಖೋಪಜೀವಿತಃ .

ಶಾಸ್ತ್ರಪುಷ್ಪಸಮಾಕೀರ್ಣೋ ವಿದ್ವದ್ಭ್ರಮರಶೋಭಿತಃ .. 19..

ಸಭಾರಚನಾ

ಏವಂವಿಧಃ ಸಭಾನಾಥಃ ಪ್ರಾಜ್ಞುಖೋ ನಿವಿಶೇನ ಮುದಾ .

ವರ್ತೇರನ್ ಪಾರ್ಶ್ವಯೋಸ್ತಸ್ಯ ಕವಿಮಂತ್ರಿಸುಹೃಜ್ಜನಾಃ .. 20..

ತದಗ್ರೇ ನಟನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ತತ್ ಸ್ಥಲಂ ರಂಗ ಉಚ್ಯತೇ .

ರಂಗಮಧ್ಯೇ ಸ್ಥಿತೇ ಪಾತ್ರೇ ತತ್ಸಮೀಪೇ ನಟೋತ್ತಮಃ .. 21..

ದಕ್ಷಿಣೇ ತಾಲಧಾರೀ ಚ ಪಾರ್ಶ್ವದ್ವಂದ್ವೇ ಮೃದಂಗಕೌ .

ತಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಗೀತಕಾರೀ ಶ್ರುತಿಕಾರಸ್ತದಂತಿಕೇ .. 22..

ಏವಂ ತಿಷ್ಠೇತ್ ಕ್ರಮೇಣೈವ ನಾಟ್ಯಾದೌ ರಂಗಮಂಡಲೀ .

ಪಾತ್ರಲಕ್ಷಣಂ -

ತನ್ವೀ ರೂಪವತೀ ಶ್ಯಾಮಾ ಪೀನೋನ್ನತಪಯೋಧರಾ .. 23..

ಪ್ರಗಲ್ಭಾ ಸರಸಾ ಕಾಂತಾ ಕುಶಲಾ ಗ್ರಹಮೋಕ್ಷಯೋಃ .

ವಿಶಾಲಲೋಚನಾ ಗೀತವಾದ್ಯತಾಲಾನುವರ್ತಿನೀ .. 24..

ಪರಾರ್ಧ್ಯಭೂಷಾಸಂಪನ್ನಾ ಪ್ರಸನ್ನಮುಖಪಂಕಜಾ .

ಏವಂವಿಧಗುಣೋಪೇತಾ ನರ್ತಕೀ ಸಮುದೀರಿತಾ .. 25..

ವರ್ಜನೀಯಪಾತ್ರಾಣಿ -

ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷೀ ಕೇಶಹೀನಾ ಚ ಸ್ಥೂಲೋಷ್ಟೀ ಲಂಬಿತಸ್ತನೀ .

ಅತಿಸ್ಥೂಲಾಪ್ಯತಿಕೃಶಾ ಅತ್ಯುಚ್ಚಾಪ್ಯತಿವಾಮನಾ .. 26..

ಕುಬ್ಜಾ ಚ ಸ್ವರಹೀನಾ ಚ ದಶೈತಾ ನಾಟ್ಯವರ್ಜಿತಾಃ .

ಪಾತ್ರಸ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಃ -

ಜವಃ ಸ್ಥಿರತ್ವಂ ರೇಖಾ ಚ ಭ್ರಮರೀ ದೃಷ್ಟಿರಶ್ರಮಃ .. 27..

ಮೇಧಾ ಶ್ರದ್ಧಾ ವಚೋ ಗೀತಂ ಪಾತ್ರಪ್ರಾಣಾ ದಶ ಸ್ಮೃತಾಃ .

ಏವಂವಿಧೇನ ಪಾತ್ರೇಣ ನೃತ್ಯಂ ಕಾರ್ಯಂ ವಿಧಾನತಃ .. 28..

ಕಿಂಕಿಣೀಲಕ್ಷಣಂ

ಸುಸ್ವರಾಶ್ಚ ಸುರೂಪಾಶ್ಚ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾ ನಕ್ಷತ್ರದೇವತಾಃ .

ಕಿಂಕಿಣ್ಯಃ ಕಾಂಸ್ಯರಚಿತಾ ಏಕೈಕಾಂಗುಲಿಕಾಂತರಂ .. 29..

ಬದ್ಧೀಯಾನ್ನೀಲಸೂತ್ರೇಣ ಗ್ರಂಥಿಭಿಶ್ಚ ದೃಢಂ ಪುನಃ .

ಶತದ್ವಯಂ ಶತಂ ವಾಪಿ ಪಾದಯೋರ್ನಾಟ್ಯಕಾರೀಣೀ .. 30..

ಪ್ರಾರ್ಥನಾದಿಕಂ -

ವಿಘ್ನೇಶಂ ಮುರಜಾಧಿಪಂ ಚ ಗಗನಂ ಸ್ತುತ್ವಾ ಮಹೀಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇತ್
ತತ್ತದ್ವಾದ್ಯಕದಂಬಕಸ್ಯ ವಿಧಿನಾ ಪೂಜಾವಿಧಾಮಾನಯೇತ್ .

ಆಲಪ್ಯಾತಿಮನೋಹರಾನ್ ಬಹುವಿಧೀನ್ ಸಂಪಾದ್ಯ ಭೂಯಸ್ತಥಾ
ಗುರ್ವಾಜ್ಞಾಮವಲಂಬ್ಯ ಪಾತ್ರಮುಚಿತಂ ಶೃಂಗಾರಮೇವಾರಭೇತ್ .. 31..

ರಂಗಾಧಿದೇವತಾಸ್ತುತಿಃ -

ಭರತಕುಲಭಾಗ್ಯಕಲಿಕೇ ಭಾವರಸಾನಂದಪರಿಣತಾಕಾರೇ .

ಜಗದೇಕಮೋಹನಕಲೇ ಜಯ ಜಯ ರಂಗಾಧಿದೇವತೇ ದೇವಿ .. 32..

ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಃ

ವಿಘ್ನಾನಾಂ ನಾಶನಂ ಕರ್ತುಂ ಭೂತಾನಾಂ ರಕ್ಷಣಾಯ ಚ .

ದೇವಾನಾಂ ತುಷ್ಟಯೇ ಚಾಪಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಾಣಾಂ ವಿಭೂತಯೇ .. 33..

ಶ್ರೇಯಸೇ ನಾಯಕಸ್ಯಾತ್ರ ಪಾತ್ರಸಂರಕ್ಷಣಾಯ ಚ .

ಆಚಾರ್ಯಶಿಕ್ಷಾಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಮಧಾರಭೇತ್ .. 34..

ನಾಟ್ಯಕ್ರಮಃ

ಏವಂ ಕೃತ್ವಾ ಪೂರ್ವರಂಗಂ ನೃತ್ಯಂ ಕಾರ್ಯಂ ತತಃ ಪರಂ .

ನೃತ್ಯಂ ಗೀತಾಭಿನಯನಂ ಭಾವತಾಲಯುತಂ ಭವೇತ್ .. 35..

ಆಸ್ಯೇನಾಲಂಬಯೇದ್ ಗೀತಂ ಹಸ್ತೇನಾರ್ಥಂ ಪ್ರದರ್ಶಯೇತ್ .

ಚಕ್ಷುರ್ಭ್ಯಾಂ ದರ್ಶಯೇದ್ ಭಾವಂ ಪಾದಾಭ್ಯಾಂ ತಾಲಮಾಚರೇತ್ .. 36..

ಯತೋ ಹಸ್ತಸ್ತತೋ ದೃಷ್ಟಿಯತೋ ದೃಷ್ಟಿಸ್ತತೋ ಮನಃ .

ಯತೋ ಮನಸ್ತತೋ ಭಾವೋ ಯತೋ ಭಾವಸ್ತತೋ ರಸಃ .. 37..

ಅಭಿನಯಃ

ತತ್ರ ತ್ವಭಿನಯಸ್ಯೈವ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಮಿತಿ ಕಥ್ಯತೇ .

ಆಂಗಿಕೋ ವಾಚಿಕಸ್ತದ್ವದಾಹಾರ್ಯಃ ಸಾತ್ವಿಕೋಽಪರಃ .. 38..

ಚತುರ್ಧಾಭಿನಯಸ್ -

ಆಂಗಿಕಾಭಿನಯಃ

ತತ್ರ ಆಂಗಿಕೋಽಜ್ಞೋರ್ನಿದರ್ಶಿತಃ .

ವಾಚಿಕಾಭಿನಯಃ

ವಾಚಾ ವಿರಚಿತಃ ಕಾವ್ಯನಾಟಕಾದಿ ತು ವಾಚಿಕಃ .. 39..

ಆಹಾರ್ಯಾಭಿನಯಃ

ಆಹಾರ್ಯೋ ಹಾರಕೇಯೂರವೇಷಾದಿಭಿರಲಂಕೃತಃ .

ಸಾತ್ವಿಕಾಭಿನಯಃ

ಸಾತ್ವಿಕಃ ಸಾತ್ವಿಕೈರ್ಭಾವವೈರ್ಭಾವವಜ್ಞೇನ ವಿಭಾವಿತಃ .. 40..
ಸ್ತಂಭಃ ಸ್ವೇದಾಂಬು ರೋಮಾಂಚಃ ಸ್ವರಭಂಗೋಽಥ ವೇಪಥುಃ .
ವೈವರ್ಣ್ಯಮಶ್ರು ಪ್ರಲಯ ಇತ್ಯಷ್ಟೈ ಸಾತ್ವಿಕಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ .. 41..

ಆಂಗಿಕಾಭಿನಯಸಾಧನಾನಿ

ತತ್ರಾಂಗಿಕೋಽಜ್ಞಪ್ರತ್ಯಂಗೋಪಾಂಗೈಸ್ತೇಧಾ ಪ್ರಕಾಶತಃ .

ಅಂಗಾನಿ

ಅಂಗಾನ್ಯಸ್ತ ಶಿರೋ ಹಸ್ತೌ ವಕ್ಷಃ ಪಾರ್ಶ್ವೌ ಕಟೀತಟೌ .. 42..
ಪಾದಾವಿತಿ ಷಡುಕ್ತಾನಿ ಗ್ರೀವಾಮಪ್ಯಪರೇ ಜಗುಃ ..

ಪ್ರತ್ಯಂಗಾನಿ

ಪ್ರತ್ಯಂಗಾನ್ಯಥ ಚ ಸ್ಕಂಧೌ ಬಾಹೂ ಪೃಷ್ಠಂ ತಥೋದರಂ .. 43..
ಊರೂ ಜಂಘೇ ಷಡಿತ್ಯಾಹುರಪರೇ ಮಣಿಬಂಧಕೌ .
ಜಾನುನೀ ಕೂರ್ಪರಾವೇತತ್ ತ್ರಯಮಪ್ಯಧಿಕಂ ಜಗುಃ .. 44..

ಉಪಾಂಗಾನಿ

ಗ್ರೀವಾ ಸ್ಯಾದಪ್ಯುಪಾಂಗಂತು ಸ್ಕಂಧ ಏವಂ ಜಗುರ್ಬುಧಾಃ .
ದೃಷ್ಟಿಭ್ರೂಪುಟತಾರಾಶ್ಚ ಕಪೋಲೌ ನಾಸಿಕಾ ಹನೂ .. 45..
ಅಧರೋ ದಶನಾ ಜಿಹ್ವಾ ಚುಬುಕಂ ವದನಂ ತಥಾ .

ಉಪಾಂಗಾನಿ ದ್ವಾದಶೈವ ಶಿರಸ್ಯಂಗಾಂತರೇಷು ಚ .. 46..
 ಪಾಷ್ಣಿಗುಲೌ ತಥಾಂಗುಲ್ಯಃ ಕರಯೋಃ ಪಾದಯೋಸ್ತಲೇ .
 ಏತಾನಿ ಪೂರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಾನುಸಾರೇಣೋಕ್ತಾನಿ ವೈ ಮಯಾ .. 47..
 ನೃತ್ಯಮಾತ್ರೋಪಯೋಗೀನಿ ಕಥ್ಯಂತೇ ಲಕ್ಷಣೈಃ ಕ್ರಮಾತ್ .
 ಅಂಗಾನಾಂ ಚಲನಾದೇವ ಪ್ರತ್ಯಂಗೋಪಾಂಗಯೋರಪಿ .. 48..
 ಚಲನಂ ಪ್ರಭವೇತ್ಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವೇಷಾಂ ನಾತ್ರ ಲಕ್ಷಣಂ .
 ಶಿರೋಮೇದಾಃ -
 ಸಮಮುದ್ವಾಹಿತಮಧೋಮುಖಮಾಲೋಲಿತಂ ಧುತಂ .. 49..
 ಕಂಪಿತಂ ಚ ಪರಾವೃತ್ತಮುತ್ಕಿಷ್ಟಂ ಪರಿವಾಹಿತಂ .
 ನವಧಾ ಕಥಿತಂ ಶೀರ್ಷಂ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದೈಃ .. 50..
 ಸಮಶಿರಃ -
 ನಿಶ್ಚಲಂ ಸಮಮಾಖ್ಯಾತಂ ಯನ್ನತ್ಯುನ್ನತಿವರ್ಜಿತಂ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ನೃತ್ಯಾರಂಭೇ ಜಪಾದೌ ಚ ಗರ್ವೇ ಪ್ರಣಯಕೋಪಯೋಃ .. 51..
 ಸ್ತಂಭನೇ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೇ ಚ ಸಮಶೀರ್ಷಮುದಾಹೃತಂ .
 ಉದ್ವಾಹಿತಶಿರಃ -
 ಉದ್ವಾಹಿತಶಿರೋ ಜ್ಞೇಯಮೂರ್ಧ್ವಭಾಗೋನ್ನತಾನನಂ .. 52..
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಧ್ವಜೇ ಚಂದ್ರೇ ಚ ಗಗನೇ ಪರ್ವತೇ ವ್ಯೋಮಗಾಮಿಷು .
 ತುಂಗವಸ್ತುನಿ ಸಂಯೋಜ್ಯಮುದ್ವಾಹಿತಶಿರೋ ಬುದ್ಧೈಃ .. 53..
 ಅಧೋಮುಖಶಿರಃ -
 ಅಧಸ್ತಾನ್ನಮಿತಂ ವಕ್ತ್ರಮಧೋಮುಖಮಿತಿರಿತಂ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಲಜ್ಜಾಖೇದಪ್ರಣಾಮೇಷು ದುಶ್ಚಿಂತಾಮೂರ್ಛಯೋಸ್ತಥಾ .. 54..
 ಅಧಃಸ್ಥಿತಾರ್ಥನಿರ್ದೇಶೇ ಯುಜ್ಯತೇಽಮ್ಬುನಿ ಮಜ್ಜನೇ .
 ಆಲೋಲಿತಶಿರಃ -
 ಮಂಡಲಾಕಾರಮುದ್ಭಾಂತಮಾಲೋಲಿತಂ ಶಿರೋ ಭವೇತ್ .. 55..
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ನಿದ್ರೋದ್ವೇಗಗ್ರಹಾವೇಶಮದಮೂರ್ಛಾಸು ತನ್ಮತಂ .
 ಭ್ರಮಣೇ ವಿಕಟೋದ್ವಾಮಹಾಸ್ಯೇ ಚಾಲೋಲಿತಂ ಶಿರಃ .. 56..
 ಧುತಶಿರಃ -
 ವಾಮದಕ್ಷಿಣಭಾಗೇಷು ಚಲಿತಂ ತದ್ಧುತಂ ಶಿರಃ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ನಾಸ್ತೀತಿ ವಚನೇ ಭೂಯಃ ಪಾರ್ಶ್ವದೇಶಾವಲೋಕನೇ .. 57..

ಜನಾಶ್ವಾಸೇ ವಿಸ್ಮಯೇ ಚ ವಿಷಾದೇಽನೀಪ್ಸಿತೇ ತಥಾ .

ಶೀತಾರ್ತೇ ಜ್ವರಿತೇ ಭೀತೇ ಸದ್ಯಃಪೀತಾಸವೇ ತಥಾ .. 58..

ಯುದ್ಧೇ ಯತ್ನೇ ನಿಷೇಧಾದಾವಮರ್ಷೇ ಸ್ವಾಂಗವೀಕ್ಷಣೇ .

ಪಾರ್ಶ್ವಾಹ್ವಾನೇ ಚ ತಸ್ಯೋಕ್ತಃ ಪ್ರಯೋಗೋ ಭರತಾದಿಭಿಃ .. 59..

ಕಂಪಿತಶಿರಃ -

ಊರ್ಧ್ವಾಧೋಭಾಗಚಲಿತಂ ತಚ್ಚಿರಃ ಕಂಪಿತಂ ಭವೇತ್ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ರೋಷೇ ತಿಷ್ಠೇತಿ ವಚನೇ ಪ್ರಶ್ನೇ ಸಂಖ್ಯೋಪಹೂತಯೋಃ .. 60..

ಆವಾಹನೇ ತರ್ಜನೇ ಚ ಕಂಪಿತಂ ವಿನಿಯುಜ್ಯತೇ .

ಪರಾವೃತ್ತಶಿರಃ -

ಪರಾಙ್ಮುಖೀಕೃತಂ ಶೀರ್ಷಂ ಪರಾವೃತ್ತಮಿತೀರಿತಂ .. 61..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ತತ್ ಕಾರ್ಯಂ ಕೋಪಲಜ್ಜಾದಿಕೃತೇ ಬಕ್ತಾಪಸರಣೇ .

ಅನಾದರೇ ಕಚೇ ತೂಣ್ಯಾಂ ಪರಾವೃತ್ತಶಿರೋ ಭವೇತ್ .. 62..

ಉತ್ಕ್ಲಿಪ್ತಶಿರಃ -

ಪಾರ್ಶ್ವೋರ್ಧ್ವಭಾಗಚಲಿತಮುತ್ಕ್ಲಿಪ್ತಂ ಕಥ್ಯತೇ ಶಿರಃ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಗೃಹಾಣಾಗಚ್ಛೇತ್ಯಾದ್ಯರ್ಥಸೂಚನೇ ಪರಿಪೋಷಣೇ .. 63..

ಅಂಗೀಕಾರೇ ಪ್ರಯೋಕ್ತವ್ಯಮುತ್ಕ್ಲಿಪ್ತಂ ನಾಮ ಶೀರ್ಷಕಂ .

ಪರಿವಾಹಿತಶಿರಃ -

ಪಾರ್ಶ್ವಯೋಶ್ಚಾಮರಮಿವ ತತಂ ಚೇತ್ ಪರಿವಾಹಿತಂ .. 64..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಮೋಹೇ ಚ ವಿರಹೇ ಸ್ತೋತ್ರೇ ಸಂತೋಷೇ ಚಾನುಮೋದನೇ .

ವಿಚಾರೇ ಚ ಪ್ರಯೋಕ್ತವ್ಯಂ ಪರಿವಾಹಿತಶೀರ್ಷಕಂ .. 65..

ದೃಷ್ಟಿಮೇದಾಃ -

ಸಮಮಾಲೋಕಿತಂ ಸಾಚೀಲೋಕಿತನಿಮೀಲಿತೇ .

ಉಲ್ಲೋಕಿತಾನುವೃತ್ತೇ ಚ ತಥಾ ಚೈವಾವಲೋಕಿತಂ .. 66..

ಇತ್ಯಷ್ಟೈ ದೃಷ್ಟಿಭೇದಾಃ ಸ್ಯುಃ ಕೀರ್ತಿತಾಃ ಪೂರ್ವಸೂರಿಭಿಃ .

ಸಮದೃಷ್ಟಿಃ -

ವೀಕ್ಷಣಂ ಸುರನಾರೀವತ್ ಸಾನಂದಂ ಸಮವೀಕ್ಷಣಂ .. 67..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ನಾಟ್ಯಾರಂಭೇ ತುಲಾಯಾಂ ಚಾಪ್ಯನ್ಯಚಿಂತಾವಿನಿಶ್ಚಯೇ .

ಆಶ್ಚರ್ಯೇ ದೇವತಾರೂಪೇ ಸಮದೃಷ್ಟಿರುದಾಹೃತಾ .. 68..

ಆಲೋಕಿತದೃಷ್ಟಿಃ -

ಆಲೋಕಿತಂ ಭವೇದಾಶುಭ್ರಮಣಂ ಸ್ಫುಟವೀಕ್ಷಣಂ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಕುಲಾಲಚಕ್ರಭ್ರಮಣೇ ಸರ್ವವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನೇ .. 69..

ಯಾಂಚಯಾಂ ಚ ಪ್ರಯೋಕ್ತವ್ಯಮಾಲೋಕಿತನಿರೀಕ್ಷಣಂ .

ಸಾಚೇದೃಷ್ಟಿಃ -

ಸ್ವಸ್ಥಾನೇ ತಿಯಗಾಕಾರಮಪಾಂಗವಲನಂ ಕ್ರಮಾತ್ .. 70..

ಸಾಚೇದೃಷ್ಟಿರಿತಿ ಜ್ಞೇಯಾ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದೈಃ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಇಂಗಿತೇ ಶ್ರುಶ್ರುಸಂಸ್ಪರ್ಶೇ ಶರಲಕ್ಷ್ಯೇ ಶುಕೇ ಸ್ಮೃತೌ .. 71..

ಸೂಚನಾಯಾಂ ಚ ಕಾರ್ಯಾಣಾಂ ನಾಟ್ಯೇ ಸಾಚೇನಿರೀಕ್ಷಣಂ .

ಪ್ರಲೋಕಿತದೃಷ್ಟಿಃ -

ಪ್ರಲೋಕಿತಂ ಪರಿಜ್ಞೇಯಂ ಚಲನಂ ಪಾರ್ಶ್ವಭಾಗಯೋಃ .. 72..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಉಭಯೋಃ ಪಾರ್ಶ್ವಯೋರ್ವಸ್ತು ನಿರ್ದೇಶೇ ಚ ಪ್ರಸಂಜಿತೇ .

ಚಲನೇ ಬುದ್ಧಿಜಡ್ಯೇ ಚ ಪ್ರಲೋಕಿತನಿರೀಕ್ಷಣಂ .. 73..

ಮೋಲಿತದೃಷ್ಟಿಃ -

ದೃಷ್ಟೇ ರಥವಿಕಾಶೇನ ಮೀಲಿತಾ ದೃಷ್ಟಿರೀರಿತಾ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಆಶೀವಿಷೇ ಪಾರವಶ್ಯೇ ಜಪೇ ಧ್ಯಾನೇ ನಮಸ್ಕೃತೌ .. 74..

ಉನ್ಮಾದೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟೌ ಚ ಮೀಲಿತಾ ದೃಷ್ಟಿರೀರಿತಾ .

ಉಲ್ಲೋಕಿತದೃಷ್ಟಿಃ -

ಉಲ್ಲೋಕಿತಮಿತಿ ಜ್ಞೇಯಮೂರ್ಧ್ವಭಾಗೇ ವಿಲೋಕನಂ .. 75..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಧ್ವಜಾಗ್ರೇ ಗೋಪುರೇ ದೇವಮಂಡಲೇ ಪೂರ್ವಜನ್ಮನಿ .

ಔನ್ನತ್ಯೇ ಚಂದ್ರಿಕಾದಾವಪ್ಯುಲ್ಲೋಕಿತನಿರೀಕ್ಷಣಂ .. 76..

ಅನುವೃತ್ತದೃಷ್ಟಿಃ -

ಊರ್ಧ್ವಾರ್ಧೋ ವೀಕ್ಷಣಂ ವೇಗಾದನುವೃತ್ತಮಿತಿರಿತಂ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಕೋಪದೃಷ್ಟೌ ಪ್ರಿಯಾಮಂತ್ರೇ ಅನುವೃತ್ತನಿರೀಕ್ಷಣಂ .. 77..

ಅವಲೋಕಿತದೃಷ್ಟಿಃ -

ಅಧಸ್ತಾದ್ಧರ್ಶನಂ ಯತ್ತದವಲೋಕಿತಮುಚ್ಯತೇ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಭಾಯಾಲೋಕೇ ವಿಚಾರೇ ಚ ಚರ್ಯಾಯಾಂ ಪಠನಶ್ರಮೇ .. 78..

ಸ್ವಾಂಗಾವಲೋಕನೇ ಯಾನೇಽಪ್ಯವಲೋಕಿತಮುಚ್ಯತೇ .

ಗ್ರೀವಾಭೇದಾಃ -

ಸುಂದರೀ ಚ ತಿರಶ್ಚೀನಾ ತಥೈವ ಪರಿವರ್ತಿತಾ .. 79..

ಪ್ರಕಂಪಿತಾ ಚ ಭಾವಜ್ಞೈರ್ಜ್ಞೇಯಾ ಗ್ರೀವಾ ಚತುರ್ವಿಧಾ .

ಸುಂದರೀ ಪ್ರೀವಾ -

ತಿಯರ್ಕ್ ಚಂಚಲಿತಾ ಗ್ರೀವಾ ಸುಂದರೀತಿ ನಿಗದ್ಯತೇ .. 80..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಸ್ನೇಹಾರಂಭೇ ತಥಾ ಯತ್ತೇ ಸಮ್ಯಗರ್ಥೇ ಚ ವಿಸ್ತೃತೇ .

ಸರಸತ್ವಾನುಮೋದೇ ಚ ಸಾ ಗ್ರೀವಾ ಸುಂದರೀ ಮತಾ .. 81..

ತಿರಶ್ಚೀನಾ ಗ್ರೀವಾ -

ಪಾರ್ಶ್ವಯೋರುದ್ವರ್ಧಭಾಗೇ ತು ಚಲಿತಾ ಸರ್ಪಯಾನವತ್ .

ಸಾ ಗ್ರೀವಾ ತು ತಿರಶ್ಚೀನೇತ್ಯುಚ್ಯತೇ ನಾಟ್ಯಕೋವಿದೈಃ .. 82..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಸ್ವಡ್ಗಶ್ರಮೇ ಸರ್ಪಗತ್ಯಾಂ ತಿರಶ್ಚೀನಾ ಪ್ರಯುಜ್ಯತೇ .

ಪರಿವರ್ತಿತಾ ಗ್ರೀವಾ -

ಸವ್ಯಾಪಸವ್ಯಚಲಿತಾ ಗ್ರೀವಾ ಯತ್ರಾರ್ಥಚಂದ್ರವತ್ .. 83..

ಸಾ ಹಿ ನಾಟ್ಯಕಲಾಭಿಜ್ಞೈರ್ವಿಜ್ಞೇಯಾ ಪರಿವರ್ತಿತಾ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಶೃಂಗಾರನಟನೇ ಕಾಂತಕಪೋಲದ್ವಯಚುಂಬನೇ .. 84..

ನಾಟ್ಯತಂತ್ರವಿಚಾರಜ್ಞೈಃ ಪ್ರಯೋಜ್ಯಾ ಪರಿವರ್ತಿತಾ .

ಪ್ರಕಂಪಿತಾ ಗ್ರೀವಾ -

ಪುರಃ ಪಶ್ಚಾತ್ ಪ್ರಚಲನಾತ್ ಕಪೋತೀಕಂಠಕಂಪವತ್ .. 85..

ಪ್ರಕಂಪಿತೇತಿ ಸಾ ಗ್ರೀವಾ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರೇ ಪ್ರಶಸ್ಯತೇ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಯುಷ್ಮದಸ್ಮದಿತಿ ಪ್ರೋಕ್ತೇ ದೇಶೀನಾಟ್ಯೇ ವಿಶೇಷತಃ .. 86..

ದೋಲಾಯಾಂ ಮಣಿತೇ ಚೈವ ಪ್ರಯೋಕ್ತವ್ಯಾ ಪ್ರಕಂಪಿತಾ .

ಹಸ್ತಭೇದಾಃ -

ಅಥೇದಾನೀಂತು ಹಸ್ತಾನಾಂ ಲಕ್ಷಣಂ ಪ್ರೋಚ್ಯತೇ ಮಯಾ .. 87..

ಅಸಂಯುತಾಃ ಸಂಯುತಾಶ್ಚ ಹಸ್ತದ್ವೇಧಾ ನಿರೂಪಿತಾ .

ತತ್ರಾಸಂಯುತಹಸ್ತಾನಾಮಾದೌ ಲಕ್ಷಣಮುಚ್ಯತೇ .. 88..

ಅಸಂಯುತಹಸ್ತಾಃ -

ಪತಾಕಸ್ತಿಪತಾಕೋಽರ್ಧಪತಾಕಃ ಕರ್ತರೀಮುಖಃ .

ಮಯೂರಾಖ್ಯೋಽರ್ಧಚಂದ್ರಶ್ಚ ಅರಾಲಃ ಶುಕತುಂಡಕಃ .. 89..

ಮುಷ್ಟಿಶ್ಚ ಶಿಖರಾಖ್ಯಶ್ಚ ಕಪಿತ್ಥಃ ಕಟಕಾಮುಖಃ .

ಸೂಚೀ ಚಂದ್ರಕಲಾ ಪದ್ಮಕೋಶಃ ಸರ್ಪಶಿರಸ್ತಥಾ .. 90..

ಮೃಗಶೀರ್ಷಃ ಸಿಂಹಮುಖಃ ಕಾಂಗುಲಶ್ಚಾಲಪದ್ಮಕಃ .

ಚತುರೋ ಭ್ರಮರಶ್ಚೈವ ಹಂಸಾಸ್ಯೋ ಹಂಸಪಕ್ಷಕಃ .. 91..

ಶಂದಂಶೋ ಮುಕುಲಶ್ಚೈವ ತಾಮ್ರಚೂಡಸ್ತಿಶೂಲಕಃ .

ಇತ್ಯಸಂಯುತಹಸ್ತಾನಾಮಷ್ಟಾವಿಂಶತಿರೀರಿತಾ .. 92..

ಪತಾಕಹಸ್ತಃ -

ಅಂಗುಲ್ಯಃ ಕುಂಚಿತಾಂಗುಷ್ಟಃ ಸಂಶ್ಲಿಷ್ಟಾಃ ಪ್ರಸೃತಾ ಯದಿ .

ಸ ಪತಾಕಕರಃ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ನೃತ್ಯಕರ್ಮವಿಶಾರದೈಃ .. 93..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ನಾಟ್ಯಾರಂಭೇ ವಾರಿವಾಹೇ ವನೇ ವಸ್ತುನಿಷೇಧನೇ .

ಕುಚಸ್ಥಲೇ ನಿಶಾಯಾಂ ಚ ನದ್ಯಾಮಮರಮಂಡಲೇ .. 94..

ತುರಂಗೇ ಖಂಡನೇ ವಾಯೌ ಶಯನೇ ಗಮನೋದ್ಯಮೇ .

ಪ್ರತಾಪೇ ಚ ಪ್ರಸಾದೇ ಚ ಚಂದ್ರಿಕಾಯಾಂ ಘನಾತಪೇ .. 95..

ಕವಾಟಪಾಟನೇ ಸಪ್ತವಿಭಕ್ತರ್ಥೇ ತರಂಗಕೇ .

ವೀಧಿಪ್ರವೇಶಭಾವೇಽಪಿ ಸಮತ್ತೇ ಚಾಂಗರಾಗಕೇ .. 96..

ಆತ್ಮಾರ್ಥೇ ಶಪಥೇ ಚಾಪಿ ತೂಷ್ಟೀಂಭಾವನಿದರ್ಶನೇ .

ತಾಲಪತ್ರೇ ಚ ಖೇಟೇ ಚ ದ್ರವ್ಯಾದಿಸ್ಪರ್ಶನೇ ತಥಾ .. 97..

ಆಶೀರ್ವಾದಕ್ರಿಯಾಯಾಂ ಚ ನೃಪಶ್ರೇಷ್ಠಸ್ಯ ಭಾವನೇ .

ತತ್ರ ತತ್ರೇತಿ ವಚನೇ ಸಿಂಧೌ ಚ ಸುಕೃತಿಕ್ರಮೇ .. 98..

ಸಂಬೋಧನೇ ಪುರೋಗೇಽಪಿ ಖಡ್ಗರೂಪಸ್ಯ ಧಾರಣೇ .

ಮಾಸೇ ಸಂವತ್ಸರೇ ವರ್ಷದಿನೇ ಸಮ್ನಾಜನೇ ತಥಾ .. 99..

ಏವಮರ್ಥೇಷು ಯುಜ್ಯಂತೇ ಪತಾಕಹಸ್ತಭಾವನಾಃ .

ತ್ರಿಪತಾಕಹಸ್ತಃ -

ಸ ಏವ ತ್ರಿಪತಾಕಃ ಸ್ಯಾದ್ವಕ್ರಿತಾನಾಮಿಕಾಂಗುಲಿಃ .. 100..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಮಕುಟೇ ವೃಕ್ಷಭಾವೇಷು ವಜ್ರೇ ತದ್ಧರವಾಸವೇ .
 ಕೇತಕೀಕುಸುಮೇ ದೀಪೇ ವಹ್ನಿಜ್ವಾಲಾ ವಿಜೃಂಭನೇ .. 101..
 ಕಪೋತೇ ಪತ್ರಲೇಖಾಯಾಂ ಬಾಣಾರ್ಥೇ ಪರಿವರ್ತನೇ .
 ಯುಜ್ಯತೇ ತ್ರಿಪತಾಕೋಽಯಂ ಕಥಿತೋ ಭರತೋತ್ತಮ್ಯಃ .. 102..
 ಅರ್ಧಪತಾಕಹಸ್ತಃ -
 ತ್ರಿಪತಾಕೇ ಕನಿಷ್ಟಾ ಚೇದ್ ವಕ್ರಿತಾರ್ಧಪತಾಕಿಕಾ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಪಲ್ಲವೇ ಫಲಕೇ ತೀರೇ ಉಭಯೋರಿತಿ ವಾಚಕೇ .. 103..
 ಕ್ರಕಚೇ ಭುರಿಕಾಯಾಂ ಚ ಧ್ವಜೇ ಗೋಪುರಶೃಂಗಯೋಃ .
 ಯುಜ್ಯತೇಽರ್ಧಪತಾಕೋಽಯಂ ತತ್ತತ್ಕರ್ಮಪ್ರಯೋಗಕೇ .. 104..
 ಕತ್ತರೀಮುಖಹಸ್ತಃ -
 ಅಸ್ಯೈವ ಚಾಪಿ ಹಸ್ತಸ್ಯ ತರ್ಜನೀ ಚ ಕನಿಷ್ಠಿಕಾ .
 ಬಹಿಃ ಪ್ರಸಾರಿತೇ ದ್ವೇ ಚ ಸ ಕರಃ ಕರ್ತರೀಮುಖಃ .. 105..
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಸ್ತ್ರೀಪುಂಸಯೋಸ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷೇ ವಿಪರ್ಯಾಸಪದೇಽಪಿ ವಾ .
 ಲುಂಠನೇ ನಯನಾಂತೇ ಚ ಮರಣೇ ಭೇದಭಾವನೇ .. 106..
 ವಿದ್ಯುದರ್ಥೇಽಪ್ಯೇಕಶಯ್ಯಾವಿರಹೇ ಪತನೇ ತಥಾ .
 ಲತಾಯಾಂ ಯುಜ್ಯತೇ ಯಸ್ತು ಸ ಕರಃ ಕರ್ತರೀಮುಖಃ .. 107..
 ಮಯೂರಹಸ್ತಃ -
 ಅಸ್ಮಿನ್ನಾಮಿಕಾಂಗುಷ್ಠೌ ಶ್ಲಿಷ್ಠೌ ಚಾನ್ಯಾಃ ಪ್ರಸಾರಿತಾಃ .
 ಮಯೂರಹಸ್ತಃ ಕಥಿತಃ ಕರಟೀಕಾವಿಚಕ್ಷಣೈಃ .. 108..
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಮಯೂರಾಸ್ಯೇ ಲತಾಯಾಂ ಚ ಶಕುನೇ ವಮನೇ ತಥಾ .
 ಅಲಕಸ್ಯಾಪನಯನೇ ಲಲಾಟತಿಲಕೇಷು ಚ .. 109..
 ನದ್ಯುದಕಸ್ಯ ನಿಕ್ಷೇಪೇ ಶಾಸ್ತ್ರವಾದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಕೇ .
 ಏವಮರ್ಥೇಷು ಯುಜ್ಯಂತೇ ಮಯೂರಕರಭಾವನಾಃ .. 110..
 ಅರ್ಧಚಂದ್ರಹಸ್ತಃ -
 ಅರ್ಧಚಂದ್ರಕರಃ ಸೋಽಯಂ ಪತಾಕೇಽಜ್ಜುಷ್ಠಸಾರಣಾತ್ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಚಂದ್ರೇ ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮೀಭಾಜಿ ಗಲಹಸ್ತಾರ್ಧಕೇಽಪಿ ಚ .. 111..
 ಭಲ್ಲಾಯುದೇ ದೇವತಾನಾಮಭಿಷೇಚನಕರ್ಮಣಿ .
 ಭುಕ್ಯಾತ್ರೇ ಚೋದ್ಭವೇ ಕಟ್ಯಾಂ ಚಿಂತಾಯಾಮಾತ್ಮವಾಚಕೇ .. 112..

ಧ್ಯಾನೇ ಚ ಪ್ರಾರ್ಥನೇ ಚಾಪಿ ಅಂಗಾನಾಂ ಸ್ವರ್ಶನೇ ತಥಾ .
 ಪ್ರಾಕೃತಾನಾಂ ನಮಸ್ಕಾರೇ ಅರ್ಧಚಂದ್ರೋ ನಿಯುಜ್ಯತೇ .. 113..
 ಅರಾಲಹಸ್ತಃ -
 ಪತಾಕೇ ತರ್ಜನೀ ವಕ್ತ್ರಾ ನಾಮ್ನಾ ಸೋಽಯಮರಾಲಕಃ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ವಿಷಾದ್ಯಮೃತಪಾನೇಷು ಪ್ರಚಂಡಪವನೇಽಪಿ ಚ .. 114..
 ಶುಕತುಂಡಹಸ್ತಃ -
 ಅಸ್ಮಿನ್ನನಾಮಿಕಾ ವಕ್ತ್ರಾ ಶುಕತುಂಡಕರೋ ಭವೇತ್ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಬಾಣಪ್ರಯೋಗೇ ಕುಂತಾರ್ಥೇ ವಾಽಽಲಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತಿಕ್ರಮೇ .. 115..
 ಮಮೋಽತ್ಯಾಮುಗ್ರಭಾವೇಷು ಶುಕತುಂಡೋ ನಿಯುಜ್ಯತೇ .
 ಮುಷ್ಟಿಹಸ್ತಃ -
 ಮೇಲನಾದಂಗುಲೀನಾಂಚ ಕುಂಚಿತಾನಾಂ ತಲಾಂತರೇ .. 116..
 ಅಂಗುಷ್ಟಶ್ಲ್ಯೋಪರಿಯುತೋ ಮುಷ್ಟಿಹಸ್ತೋಽಯಮೀರ್ಯತೇ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಸ್ಥಿರೇ ಕಚಗ್ರಹೇ ದಾಡ್ಯೇ ವಸ್ತಾ ದೀನಾಂ ಚ ಧಾರಣೇ .. 117..
 ಮಲ್ಲಾನಾಂ ಯುದ್ಧಭಾವೇಽಪಿ ಮುಷ್ಟಿಹಸ್ತೋಽಯಮಿಷ್ಟತೇ .
 ಶಿಖರಹಸ್ತಃ -
 ಚೇನ್ಮುಷ್ಟಿರುನ್ನತಾಂಗುಷ್ಟಃ ಸ ಏವ ಶಿಖರಃ ಕರಃ .. 118..
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಮದನೇ ಕಾರ್ಮುಕೇ ಸ್ತಂಭೇ ನಿಶ್ಚಯೇ ಪಿತೃಕರ್ಮಣಿ .
 ಓಷ್ಣೇಪ್ರವಿಷ್ಟರೂಪೇ ಚ ರದನೇ ಪ್ರಶ್ನಭಾವನೇ .. 119..
 ಲಿಂಗೇ ನಾಸ್ತೀತಿ ವಚನೇ ಸ್ಮರಣೇಽಭಿನಯಾಂತಿಕೇ .
 ಕಟಿಬಂಧಾಕರ್ಷಣೇ ಚ ಪರಿರಂಭವಿಧಿಕ್ರಮೇ .. 120..
 ಘಂಟಾನಿನಾದೇ ಶಿಖರೋ ಯುಜ್ಯತೇ ಭರತಾದಿಭಿಃ .
 ಕಪಿತ್ಥಹಸ್ತಃ -
 ಅಂಗುಷ್ಟಮೂರ್ಧ್ನಿಶಿಖರೋ ವಕ್ರಿತಾ ಯದಿ ತರ್ಜನೀ .. 121..
 ಕಪಿತ್ಥಾಖ್ಯಃ ಕರಃ ಸೋಽಯಂ ಕೀರ್ತಿತೋ ನೃತ್ತಕೋವಿದ್ಯಃ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಂ ಚೈವ ಸರಸ್ವತ್ಯಾಂ ನಟಾನಾಂ ತಾಲಧಾರಣೇ .. 122..
 ಗೋದೋಹನೇಽಪ್ಯಂಜನೇ ಚ ಲೀಲಾಕುಸುಮಧಾರಣೇ .
 ಚೇಲಾಂಚಲಾದಿಗ್ರಹಣೇ ಪಟಸ್ಯೈವಾವಗುಂಠನೇ .. 123..

ಧೂಪದೀಪಾರ್ಚನೇ ಚಾಪಿ ಕಪಿತ್ಥಃ ಸಂಪ್ರಯುಜ್ಯತೇ .
 ಕಟಕಾಮುಖಹಸ್ತಃ -
 ಕಪಿತ್ಥೇ ತರ್ಜನೀ ಚೋರ್ಧ್ವಮುಛ್ರಿತಾಂಗುಷ್ಠಮಧ್ಯಮಾ .. 124..
 ಕಟಕಾಮುಖಹಸ್ತೋಽಯಂ ಕೀರ್ತಿತೋ ಭರತಾಗಮೈಃ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಕುಸುಮಾವಚಯೇ ಮುಕ್ತಾಸ್ತಗ್ಧಾಮ್ನಾಂ ಧಾರಣೇ ತಥಾ .. 125..
 ಶರಮಧ್ಯಾಕರ್ಷಣೇ ಚ ನಾಗಲ್ಲೀಪ್ರದಾನಕೇ .
 ಕಸ್ತೂರಿಕಾದಿವಸ್ತೂನಾಂ ಪೇಷಣೇ ಗಂಧವಾಸನೇ .. 126..
 ವಚನೇ ದೃಷ್ಟಿಭಾವೇಽಪಿ ಕಟಕಾಮುಖ ಇಷ್ಯತೇ .
 ಸೂಚೀಹಸ್ತಃ -
 ಊರ್ಧ್ವಪ್ರಸಾರಿತಾ ಯತ್ರ ಕಟಕಾಮುಖತರ್ಜನೀ .. 127..
 ಸೂಚೀಹಸ್ತಃ ಸ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಭರತಾಗಮಕೋವಿದೈಃ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಏಕಾರ್ಥೇಽಪಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮಭಾವನಾಯಾಂ ಶತೇಽಪಿ ಚ .. 128..
 ರವೌ ನಗರ್ಯಾಂ ಲೋಕಾರ್ಥೇ ತಥೇತಿ ವಚನೇಽಪಿ ಚ .
 ಯಚ್ಚಬ್ಧೇಽಪಿ ತಚ್ಚಬ್ಧ್ ವಿಜನಾರ್ಥೇಽಪಿ ತರ್ಜನೇ .. 129..
 ಕಾರ್ಯೇ ಶಲಾಕೇ ವಪುಷಿ ಆಶ್ಚರ್ಯೇ ವೇಣಿಭಾವನೇ .
 ಛತ್ರೇ ಸಮರ್ಥೇ ಪಾಣೌ ಚ ರೋಮಾಲ್ಯಾಂ ಭೇರೀವಾದನೇ .. 130..
 ಕುಲಾಲಚಕ್ರಭ್ರಮಣೇ ರಥಾಂಗಮಂಡಲೇ ತಥಾ .
 ವಿವೇಚನೇ ದಿನಾಂತೇ ಚ ಸೂಚೀಹಸ್ತಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .. 131..
 ಚಂದ್ರಕಲಾಹಸ್ತಃ -
 ಸೂಚ್ಯಾಮಂಗುಷ್ಠಮೋಕ್ಷೇ ತು ಕರಶ್ಚಂದ್ರಕಲಾ ಭವೇತ್ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಚಂದ್ರೇ ಮುಖೇ ಚ ಪ್ರಾದೇಶೇ ತನ್ಮಾತ್ರಾಕಾರವಸ್ತುನಿ .. 132..
 ಶಿವಸ್ಯ ಮುಕುಟೇ ಗಂಗಾನದ್ಯಾಂ ಚ ಲಗುಡೇಽಪಿ ಚ .
 ಏಷಾಂ ಚಂದ್ರಕಲಾ ಚೈವ ವಿನಿಯೋಜ್ಯಾ ವಿಧೀಯತೇ .. 133..
 ಪದ್ಮಕೋಶಹಸ್ತಃ -
 ಅಂಗುಲ್ಯೋ ವಿರಲಾ ಕಿಂಚಿತ್ ಕುಂಚಿತಾಸ್ತಲನಿಮ್ಮಗಾಃ .
 ಪದ್ಮಕೋಶಾಭಿದೋ ಹಸ್ತಸ್ತನ್ನಿರೂಪಣಮುಚ್ಯತೇ .. 134..
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಫಲೇ ಬಿಲ್ವಕಪಿತ್ಥಾದೌ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಚ ಕುಚಕುಂಭಯೋಃ .
 ಆವರ್ತೇ ಕಂದುಕೇ ಸ್ಥಾಲ್ಯಾಂ ಭೋಜನೇ ಪುಷ್ಪಕೋರಕೇ .. 135..

ಸಹಕಾರಫಲೇ ಪುಷ್ಪವರ್ಷೇ ಮಂಜರಿಕಾದಿಷು .
 ಜಪಾಕುಸುಮಭಾವೇ ಚ ಘಂಟಾರೂಪೇ ವಿಧಾನಕೇ .. 136..
 ವಲ್ಮೀಕೇ ಕಮಲೇಽಪ್ಯಂಡೇ ಪದ್ಮಕೋಶೋ ವಿಧೀಯತೇ .
 ಸರ್ಪಶೀರ್ಷಹಸ್ತಃ -
 ಪತಾಕಾ ನಮಿತಾಗ್ರಾ ಚೇತ್ ಸರ್ಪಶೀರ್ಷಕರೋ ಭವೇತ್ .. 137..
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಚಂದನೇ ಭುಜಗೇ ಮಂದ್ರೇ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೇ ಪೋಷಣಾದಿಷು .
 ದೇವಸ್ಯೋದಕದಾನೇಷು ಆಸ್ಥಾಲೇ ಗಜಕುಂಭಯೋಃ .. 138..
 ಭುಜಸ್ಥಾನೇ ಮಲ್ಲಾನಾಂ ತು ಯುಜ್ಯತೇ ಸರ್ಪಶೀರ್ಷಕಃ .
 ಮೃಗಶೀರ್ಷಹಸ್ತಃ -
 ಅಸ್ಮಿನ್ ಕನಿಷ್ಠಿಕಾಂಗುಷ್ಟೇ ಪ್ರಸೃತೇ ಮೃಗಶೀರ್ಷಕಃ .. 139..
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಸ್ತ್ರೀಣಾಮರ್ಥೇ ಕಪೋಲೇ ಚ ಚಕ್ರಮರ್ಯಾದಯೋರಪಿ .
 ಭೀತ್ಯಾಂ ವಿವಾದೇ ನೇಪಥ್ಯೇ ಆಹ್ವಾನೇ ಚ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಕೇ .. 140..
 ಮೃಗಮುಖೇ ರಂಗಮಲ್ಲಾಂ ಪಾದಸಂವಾಹನೇ ತಥಾ .
 ಸರ್ಪಸ್ತೇ ಮಿಲನೇ ಕಾಮಮಂದಿರೇ ಛತ್ರಧಾರಣೇ .. 141..
 ಸಂಚಾರೇ ಚ ಪ್ರಿಯಾಹ್ವಾನೇ ಯುಜ್ಯತೇ ಮೃಗಶೀರ್ಷಕಃ .
 ಸಿಂಹಮುಖಹಸ್ತಃ -
 ಮಧ್ಯಮಾನಾಮಿಕಾಗ್ರಾಭ್ಯಾಮಂಗುಷ್ಟೋ ಮಿಶ್ರಿತೋ ಯದಿ .. 142..
 ಶೇಷೌ ಪ್ರಸಾರಿತೌ ಯತ್ರ ಸ ಸಿಂಹಾಸ್ಯಕರೋ ಭವೇತ್ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಹೋಮೇ ಶಶೇ ಗಜೇ ದರ್ಭಚಲನೇ ಪದ್ಮದಾಮನಿ .. 143..
 ಸಿಂಹಾನನೇ ವೈದ್ಯಪಾಕೇ ಶೋಧನೇ ಸಂಪ್ರಯುಜ್ಯತೇ .
 ಕಾಂಗುಲಹಸ್ತಃ -
 ಪದ್ಮಕೋಶೇಽನಾಮಿಕಾ ಚೇನ್ನಮ್ರಾ ಕಾಂಗುಲಹಸ್ತಕಃ .. 144..
 ಧುತಶಿರಃ -
 ಲಕುಚಸ್ಯ ಫಲೇ ಬಾಲಕಿಂಕಿಣ್ಯಾಂ ಘಂಟಿಕಾರ್ಥಕೇ .
 ಚಕೋರೇ ಕ್ರಮುಕೇ ಬಾಲಕುಚೇ ಕಹ್ಲಾರಕೇ ತಥಾ .. 145..
 ಚಾತಕೇ ನಾಲಿಕೇರೇ ಚ ಕಾಂಗುಲೋ ಯುಜ್ಯತೇ ಕರಃ .
 ಅಲಪದ್ಮಹಸ್ತಃ -
 ಕನಿಷ್ಠಾದ್ಯಾ ವಕ್ರಿತಾಶ್ಚ ವಿರಲಾಶ್ಚಾಲಪದ್ಮಕಃ .. 146..
 ವಿನಿಯೋಗಃ -

ವಿಕಚಾಬ್ಜೇ ಕಪಿತ್ಥಾದಿಫಲೇ ಚಾವರ್ತಕೇ ಕುಚೇ .
 ವಿರಹೇ ಮುಕುರೇ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರೇ ಸೌಂದರ್ಯಭಾವನೇ .. 147..
 ಧಮ್ಮಿಲ್ಲೇ ಚಂದ್ರಶಾಲಾಯಾಂ ಗ್ರಾಮೇ ಚೋದ್ಧೃತಕೋಪಯೋಃ .
 ತಟಾಕೇ ಶಕಟೇ ಚಕ್ರವಾಕೇ ಕಲಕಲಾರವೇ .. 148..
 ಶ್ಲಾಘನೇ ಸೋಽಲಪದ್ಮಶ್ಚ ಕೀರ್ತಿತೋ ಭರತಾಗಮೇ .
 ಚತುರಹಸ್ತಃ -
 ತರ್ಜನ್ಯಾದ್ಯಾಸ್ತತ್ರ ಶ್ಲಿಷ್ಟಾಃ ಕನಿಷ್ಠಾ ಪ್ರಸೃತಾ ಯದಿ .. 149..
 ಅಂಗುಷ್ಠೋಽನಾಮಿಕಾಮೂಲೇ ತಿರ್ಯಕ್ ಚೇಚ್ಚತುರಃ ಕರಃ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಕಸ್ತೂರ್ಯಾಂ ಕಿಂಚಿದರ್ಥೇ ಚ ಸ್ವರ್ಣೇ ತಾಮ್ರೇ ಚ ಲೋಹಕೇ .. 150..
 ಆದ್ರೇ ಖೇದೇ ರಸಾಸ್ವಾದೇ ಲೋಚನೇ ವರ್ಣಭೇದನೇ .
 ಪ್ರಮಾಣೇ ಸರಸೇ ಮಂದಗಮನೇ ಶಕಲೀಕೃತೇ .. 151..
 ಆನನೇ ಘೃತತೈಲಾದೌ ಯುಜ್ಯತೇ ಚತುರಃ ಕರಃ .
 ಭ್ರಮರಹಸ್ತಃ -
 ಮಧ್ಯಮಾಂಗುಷ್ಠಸಂಯೋಗೇ ತರ್ಜನೀ ವಕ್ರಿತಾಕೃತಿಃ .. 152..
 ಶೇಷಾಃ ಪ್ರಸಾರಿತಾಶ್ಚಾಸೌ ಭ್ರಮರಾಭಿಧಹಸ್ತಕಃ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಭ್ರಮರೇ ಚ ಶುಕೇ ಪಕ್ಷೇ ಸಾರಸೇ ಕೋಕಿಲಾದಿಷು .. 153..
 ಭ್ರಮರಾಖ್ಯಶ್ಚ ಹಸ್ತೋಽಯಂ ಕೀರ್ತಿತೋ ಭರತಾಗಮೇ .
 ಹಂಸಾಸ್ಯಹಸ್ತಃ -
 ಭದ್ರಮಾದ್ಯಾಸ್ತ್ರಯೋಂಗುಲ್ಯಃ ಪ್ರಸೃತಾ ವಿರಲಾ ಯದಿ .. 154..
 ತರ್ಜನ್ಯಂಗುಷ್ಠಸಂಶ್ಲೇಷಾತ್ ಕರೋ ಹಂಸಾತ್ಯಕೋ ಭವೇತ್ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಮಾಂಗಲ್ಯೇ ಸೂತ್ರಬಂಧೇ ಚ ಉಪದೇಶವಿನಿಶ್ಚಯೇ .. 155..
 ರೋಮಾಂಚೇ ಮೌಕ್ತಿಕಾದೌ ಚ ದೀಪವರ್ತಿಪ್ರಸಾರಣೇ .
 ನಿಕಷೇ ಮಲ್ಲಿಕಾದೌ ಚ ಚಿತ್ರೇ ತಲ್ಲೇ ಖನೇ ತಥಾ .. 156..
 ದಂಶೇ ಚ ಜಲಬಂಧೇ ಚ ಹಂಸಾಸ್ಯೋ ಯುಜ್ಯತೇ ಕರಃ .
 ಹಂಸಪಕ್ಷಹಸ್ತಃ -
 ಸರ್ಪಶೀರ್ಷಕರೇ ಸಮ್ಯಕ್ ಕನಿಷ್ಠಾ ಪ್ರಸೃತಾ ಯದಿ .. 157..
 ಹಂಸಪಕ್ಷಃ ಕರಃ ಸೋಽಯ ತನ್ನಿರೂಪಣಮುಚ್ಯತೇ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಷಟ್ಸಂಖ್ಯಾಯಾಂ ನೇತುಬಂಧೇ ನಖರೇಖಾಂಕಣೇ ತಥಾ .. 158..

ಪಿಧಾನೇ ಹಂಸಪಕ್ಷೋಽಯಂ ಕಥಿತೋ ಭರತಾಗಮೇ .

ಸಂದಂಶಸ್ತಃ -

ಪುನಃ ಪುನಃ ಪದ್ಮಕೋಶಃ ಸಂಶ್ಲಿಷ್ಟೋ ವಿರಲೋ ಯದಿ .. 159..

ಸಂದಂಶಾಭಿಧಹಸ್ತೋಽಯಂ ಕೀರ್ತಿತೋ ನೃತ್ಯಕೋವಿದ್ಯೈಃ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಉದರೇ ವಲಿದಾನೇ ಚ ವ್ರಣೇ ಕೀಟೇ ಮಹಾಭಯೇ .. 160..

ಅರ್ಚನೇ ಪಂಚಸಂಖ್ಯಾಯಾಂ ಸಂದಂಶಾಖ್ಯೋ ನಿಯುಜ್ಯತೇ .

ಮುಕುಲಹಸ್ತಃ -

ಅಂಗುಲೋಪಂಚಕಂ ಚೈವ ಮೇಲಯಿತ್ವಾ ಪ್ರದರ್ಶನೇ .. 161..

ಮುಕುಲಾಭಿಧಹಸ್ತೋಽಯಂ ಕೀರ್ತ್ಯತೇ ಭರತಾಗಮೇ .

ಕುಮುದೇ ಭೋಜನೇ ಪಂಚಬಾಣೇ ಮುದ್ರಾದಿಧಾರಣೇ .. 162..

ನಾಭೌ ಚ ಕದಲೀಪುಷ್ಪೇ ಯುಜ್ಯತೇ ಮುಕುಲಃ ಕರಃ .

ತಾಮ್ರಚೂಡಹಸ್ತಃ -

ಮುಕುಲೇ ತಾಮ್ರಚೂಡಃ ಸ್ವಾತ್ತರ್ಜನೀ ವಕ್ರಿತಾ ಯದಿ .. 163..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಕುಕ್ಕುಟಾದೌ ವಕೇ ಕಾಕೇ ಉಷ್ಣೇ ವತ್ಸೇ ಚ ಲೇಖನೇ .

ಯುಜ್ಯತೇ ತಾಮ್ರಚೂಡಾಖ್ಯಃ ಕರೋ ಭರತವೇದಿಭಿಃ .. 164..

ತ್ರಿಶೂಲಹಸ್ತಃ -

ನಿಕುಂಚನಯುತಾಂಗುಷ್ಠಕನಿಷ್ಠಸ್ತು ತ್ರಿಶೂಲಕಃ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ವಿಲ್ವಪತ್ರೇ ತ್ರಿತ್ವಯುಕ್ತೇ ತ್ರಿಶೂಲಕರ ಈರಿತಃ .. 165..

ವ್ಯಾಘ್ರಹಸ್ತಃ -

ಕನಿಷ್ಠಾಂಗುಷ್ಠನಮನೇ ಮೃಗಶೀರ್ಷಕರೇ ತಥಾ .

ವ್ಯಾಘ್ರಹಸ್ತಃ ಸ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಭರತಾಗಮಕೋವಿದ್ಯೈಃ .. 166..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ವ್ಯಾಘ್ರೇ ಭೇಕೇ ಮರ್ಕಟೇ ಚ ಶುಕ್ತೌ ಸಂಯುಜ್ಯತೇ ಕರಃ .

ಅರ್ಧಸೂಚೀಹಸ್ತಃ -

ಕಪಿತ್ಥೇ ತರ್ಜನೀ ಊರ್ಧ್ವನಾರಣೇ ತ್ವರ್ಧಸೂಚಿಕಃ .. 167..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಅಂಕುರೇ ಪಕ್ಷಿಶಾವಾದೌ ಬೃಹತ್ಕೀಟೇ ನಿಯುಜ್ಯತೇ .

ಕಟಕಹಸ್ತಃ -

ಸಂದಂಶೇಽಪ್ಯುರ್ಧ್ವಭಾಗೇ ತು ಮಧ್ಯಮಾನಾಮಿಕಾನ್ವಯಾ .. 168..

... ಕಟಕೋ ಹಸ್ತ ಉಚ್ಯತೇ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಏತಸ್ಯ ವಿನಿಯೋಗಸ್ತು ... ದರ್ಶನೇ .. 169..

ಆಹ್ವಾನಭಾವಚಲನೇ

ಪಲ್ಲಿಹಸ್ತಃ -

ಮಯೂರೇ ತರ್ಜನೀಪೃಷ್ಠೋ ಮಧ್ಯಮೇನ ಯುತೋ ಯದಿ .. 170..

ಪಲ್ಲಿಹಸ್ತಃ ಸ ವಿಜ್ಞೇಯಃ ಪಲ್ಲಾಥೈ ವಿನಿಯುಚ್ಯತೇ .

ಅಭಿನಯವಶಾದೇಷಾಂ ಸಂಯುತತ್ವಂ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಂ .. 171..

ಮಾರ್ಗಪ್ರದರ್ಶನಂ ತೇಷಾಂ ಕ್ರಮಾಲ್ಪಕ್ಷ್ಯಾನುಸಾರತಃ .

ಸಂಯುತಹಸ್ತಾಃ -

ಅಂಜಲಿಶ್ಚ ಕಪೋತಶ್ಚ ಕರ್ಕಟಃ ಸ್ವಸ್ತಿಕಸ್ತಥಾ .. 172..

ಡೋಲಾಹಸ್ತಃ ಪುಷ್ಪಪುಟ ಉತ್ಸಂಗಃ ಶಿವಲಿಂಗಕಃ .

ಕಟಕಾವರ್ಧನಶ್ಚೈವ ಕರ್ತರೀಸ್ವಸ್ತಿಕಸ್ತಥಾ .. 173..

ಶಕಟಂ ಶಂಖಚಕ್ರೇ ಚ ಸಂಪುಟಃ ಪಾಶಕೀಲಕೌ .

ಮತ್ಸ್ಯಃ ಕೂರ್ಮೋ ವರಾಹಶ್ಚ ಗರುಡೋ ನಾಗಬಂಧಕಃ .. 174..

ಖಟ್ಟಾ ಭೇರುಂಡ ಇತ್ಯೇತೇ ಸಂಖ್ಯಾತಾ ಸಂಯುತಾಃ ಕರಾಃ .

ತ್ರಯೋವಿಂಶತಿರಿತ್ಯುಕ್ತಾಃ ಪೂರ್ವಗೈರ್ಭರತಾದಿಭಿಃ .. 175..

ಅಂಜಲಿಹಸ್ತಃ -

ಪತಾಕಾತಲಯೋರ್ಯೋಗಾದಂಜಲಿಃ ಕರ ಈರಿತಃ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ದೇವತಾಗುರುವಿಪ್ರಾಣಾಂ ನಮಸ್ಕಾರೇಷ್ಟನುಕ್ರಮಾತ್ .. 176..

ಕಾರ್ಯಃ ಶಿರೋಮುಖೋರಸ್ಥೋ ವಿನಿಯೋಗೇಽಙ್ಗುಲಿಬುದ್ಧಿಃ .

ಕಪೋತಹಸ್ತಃ -

ಕಪೋತೋಽಸೌ ಕರೋ ಯತ್ರ ಶ್ಲಿಷ್ಟಾಽಽಮೂಲಾಗ್ರಪಾರ್ಶ್ವಕಃ .. 177..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಪ್ರಣಾಮೇ ಗುರುಸಂಭಾಷೇ ವಿನಯಾಂಗೀಕೃತೇಷ್ಟಯಂ .

ಕರ್ಕಟಹಸ್ತಃ -

ಅನ್ಯೋನ್ಯಸ್ಯಾಂತರೇ ಯತ್ರಾಂಗುಲ್ಯೋ ನಿಃಸೃತ್ಯ ಹಸ್ತಯೋಃ .. 178..

ಅಂತರ್ಬಹಿರ್ವಾ ವರ್ತಂತೇ ಕರ್ಕಟಃ ಸೋಽಭಿಧೀಯತೇ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಸಮೂಹಾಗಮನೇ ತುಂದದರ್ಶನೇ ಶಂಖಪೂರಣೇ .. 179..

ಅಂಗಾನಾಂ ಮೋಟನೇ ಶಾಖೋನ್ನಮನೇ ಚ ನಿಯುಚ್ಯತೇ .

ಸ್ವಸ್ತಿಕಹಸ್ತಃ -

ಪತಾಕಯೋಃ ಸನ್ನಿಯುಕ್ತಃ ಕರಯೋರ್ಮಣಿಬಂಧಯೋಃ .. 180..

ಸಂಯೋಗೇನ ಸ್ವಸ್ತಿಕಾಖ್ಯೋ ಮಕರೇ ವಿನಿಯುಜ್ಯತೇ .

ಡೋಲಾಹಸ್ತಃ -

ಪತಾಕ ಊರೂದೇಶಸ್ಥೇ ಡೋಲಾಹಸ್ತೋಽಯಮಿಷ್ಯತೇ .. 181..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ನಾಟ್ಯಾರಂಭೇ ಪ್ರಯೋಕ್ತವ್ಯ ಇತಿ ನಾಟ್ಯವಿದೋ ವಿದುಃ .

ಪುಷ್ಪಪುಟಹಸ್ತಃ -

ಸಂಶ್ಲಿಷ್ಟಕರಯೋಃ ಸರ್ಪಶೀರ್ಷಃ ಪುಷ್ಪಪುಟಃ ಕರಃ .. 182..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ನೀರಾಜನಾವಿದೌ ವಾರಿಫಲಾದಿಗ್ರಹಣೇಽಪಿ ಚ .

ಸಧ್ಯಾಯ್ಮೈದಾನೇ ಚ ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪೇ ಚ ಯುಜ್ಯತೇ .. 183..

ಉತ್ಸಂಗಹಸ್ತಃ -

ಆನ್ಯೋನ್ಯಬಾಹುದೇಶಸ್ಥೌ ಮೃಗಶೀರ್ಷಕರೌ ಯದಿ .

ಉತ್ಸಂಗಹಸ್ತಃ ಸ ಜ್ಞೇಯೋ ಭರತಾಗಮವೇದಿಭಿಃ .. 184..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಆಲಿಂಗನೇ ಚ ಲಜ್ಜಾಯಾಮಂಗದಾದಿಪ್ರದರ್ಶನೇ .

ಬಾಲಾನಾಂ ಶಿಕ್ಷಣೇ ಚಾಯಮುತ್ಸಂಗೋ ಯುಜ್ಯತೇ ಕರಃ .. 185..

ಶಿವಲಿಂಗಹಸ್ತಃ -

ವಾಮೇಽರ್ಧಚಂದ್ರೋ ವಿನ್ಯಸ್ತಃ ಶಿಖರಃ ಶಿವಲಿಂಗಕಃ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ವಿನಿಯೋಗಸ್ತು ತಸ್ಯೈವ ಶಿವಲಿಂಗಸ್ಯ ದರ್ಶನೇ .. 186..

ಕಟಕಾವರ್ಧನಹಸ್ತಃ -

ಕಟಕಾಮುಖಯೋಃ ಪಾಣ್ಯೋಃ ಸ್ವಸ್ತಿಕೋ ಮಣಿಬಂಧಯೋಃ .

ಕಟಕಾವರ್ಧನಾಖ್ಯಃ ಸ್ಯಾದಿತಿ ನಾಟ್ಯವಿದೋ ವಿದುಃ .. 187..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೇ ಪೂಜಾಯಾಂ ವಿವಾಹಾದಿಷು ಯುಜ್ಯತೇ .

ಕರ್ತರೀಸ್ವಸ್ತಿಕಹಸ್ತಃ -

ಕರ್ತರೀಸ್ವಸ್ತಿಕಾಕಾರಾ ಕರ್ತರೀಸ್ವಸ್ತಿಕೋ ಭವೇತ್ .. 188..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಶಾಖಾಸು ಚಾದ್ರಿಶಿಖರೇ ವೃಕ್ಷೇಷು ಚ ನಿಯುಜ್ಯತೇ .

ಶಕಟಹಸ್ತಃ -

ಭ್ರಮರೇ ಮಧ್ಯಮಾಂಗುಷ್ಠಪ್ರಸಾರಾಚ್ಛಕಟೋ ಭವೇತ್ .. 189..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ರಾಕ್ಷಸಾಭಿನಯೇ ಪ್ರಾಯಃ ಶಕಟೋ ವಿನಿಯುಜ್ಯತೇ .

ಶಂಖಹಸ್ತಃ -

ಶಿಖರಾಂತರ್ಗತಾಂಗುಷ್ಠ ಇತರಾಂಗುಷ್ಠಸಂಗತಃ .. 190..

ತರ್ಜನ್ಯಾಯುತ ಅಶ್ಲಿಷ್ಟಃ ಶಂಖಹಸ್ತಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಶಂಖಾದಿಷು ಪ್ರಯೋಜ್ಯೋಽಯಮಿತ್ಯಾಹುರ್ಭರತಾದಯಃ .. 191..

ಚಕ್ರಹಸ್ತಃ -

ಯತ್ರಾರ್ಥಚಂದ್ರೌ ತಿಯಂಚಾವನ್ಯೋನ್ಯತಲಸಂಸ್ಪೃಶೌ .

ಚಕ್ರಹಸ್ತಃ ಸ ವಿಜ್ಞೇಯಶ್ಚಕ್ರಾರ್ಥೇ ವಿನಿಯುಯ್ಯತೇ .. 192..

ಸಂಪುಟಹಸ್ತಃ -

ಕುಂಚಿತಾಂಗುಲಯಶ್ಚಕೇ ಪ್ರೋಕ್ತಃ ಸಂಪುಟಹಸ್ತಕಃ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ವಸ್ತ್ರಾ ಚ್ಛಾದೇ ಸಂಪುಟೇ ಚ ಸಂಪುಟಃ ಕರ ಈರಿತಃ .. 193..

ಪಾಶಹಸ್ತಃ -

ಸೂಚ್ಯಾಂ ನಿಕುಂಚಿತೇ ಶ್ಲಿಷ್ಟೇ ತರ್ಜನ್ಯಾ ಪಾಶ ಈರಿತಃ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಅನ್ಯೋನ್ಯಕಲಹೇ ಪಾಶೇ ಶೃಂಖಲಾಯಾಂ ನಿಯುಜ್ಯತೇ .. 194..

ಕೀಲಕಹಸ್ತಃ -

ಕನಿಷ್ಠೇ ಕುಂಚಿತೇ ಶ್ಲಿಷ್ಟೇ ಮೃಗಶೀರ್ಷಸ್ತು ಕೀಲಕಃ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಸ್ನೇಹೇ ನರ್ಮಾನುಲಾಪೇ ಚ ಕೀಲಕೋ ವಿನಿಯುಜ್ಯತೇ .. 195..

ಮತ್ಸ್ಯಹಸ್ತಃ -

ಕರಪೃಷ್ಟೋಪರಿ ನ್ಯಸ್ತೋ ಯತ್ರ ಹಸ್ತಸ್ತ ಧೋಮುಖಃ .

ಕಿಂಚಿತ್ಪ್ರಸಾರಿತಾಂಗುಷ್ಠಕನಿಷ್ಠೋ ಮತ್ಸ್ಯನಾಮಕಃ .. 196..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಏತನ್ಯ ವಿನಿಯೋಗಸ್ತು ಸಮ್ಮತೋ ಮತ್ಸ್ಯದರ್ಶನೇ .

ಕೂರ್ಮಹಸ್ತಃ -

ಕುಂಚಿತಾಗ್ರಾಂಗುಲಿಶ್ಚಕ್ರೇ ತ್ಯಕ್ತಾಂಗುಷ್ಠಕನಿಷ್ಠಕಃ .. 197..

ಕೂರ್ಮಹಸ್ತಃ ಸ ವಿಜ್ಞೇಯಃ ಕೂರ್ಮಾರ್ಥೇ ವಿನಿಯುಜ್ಯತೇ .

ವರಾಹಹಸ್ತಃ -

ಮೃಗಶೀರ್ಷೇ ತ್ವನ್ಯತರೇ ಸ್ವೋಪಯೇಕಃ ಸ್ಥಿತೇ ಯದಿ .. 198..
 ಕನಿಷ್ಠಾಂಗುಷ್ಠಯೋರ್ಯೋಗಾದ್ವರಾಹಕರ ಈರಿತಃ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಏತಸ್ಯ ವಿನಿಯೋಗಃ ಸ್ಯಾದ್ವರಾಹಾರ್ಥಪ್ರದರ್ಶನೇ .. 199..
 ಗರುಡಹಸ್ತಃ -
 ತಿಯಕ್ತಲಸ್ಥಿತಾವರ್ಧಚಂದ್ರಾವಂಗುಷ್ಠಯೋಗತಃ .
 ಗರುಡಹಸ್ತ ಅಸ್ತ ಇತ್ಯಾಹುರ್ಗರುಡಾರ್ಥೇ ನಿಯುಜ್ಯತೇ .. 200..
 ನಾಗಬಂಧಹಸ್ತಃ -
 ಸರ್ಪಶೀರ್ಷಸ್ತಸ್ಥಿಕಂಚ ನಾಗಬಂಧ ಇತಿರಿತಃ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಏತಸ್ಯ ವಿನಿಯೋಗಸ್ತು ನಾಗಬಂಧೇ ಹಿ ಸಮ್ಮತಃ .. 201..
 ಖಟ್ಟಾಹಸ್ತಃ -
 ಚತುರೇ ಚತುರಂ ನ್ಯಸ್ಯ ತರ್ಜನ್ಯಂಗುಷ್ಠಮೋಕ್ಷತಃ .
 ಖಟ್ಟಾಹಸ್ತೋ ಭವೇದೇಷ ಖಟ್ಟಾಶಿವಿಕಯೋಃ ಸ್ಮೃತಃ .. 202..
 ಭೇರುಂಡಹಸ್ತಃ -
 ಮಣಿಬಂಧೇ ಕಪಿತ್ಥಾಭ್ಯಾಂ ಭೇರುಂಡಕರ ಇಷ್ಯತೇ .
 ವಿನಿಯೋಗಃ -
 ಭೇರುಂಡೇ ಪಕ್ಷಿದಂಪತ್ಯೋರ್ಭೇರುಂಡೋ ಯುಜ್ಯತೇ ಕರಃ .. 203..
 ದೇವಹಸ್ತಾಃ -
 ಅಥಾತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರಾದಿದೇವತಾಭಿನಯಕ್ರಮಾತ್ .
 ಮೂರ್ತಿಭೇದೇನ ಯೇ ಹಸ್ತಾಸ್ತೇಷಾಂ ಲಕ್ಷಣಮುಚ್ಯತೇ .. 204..
 ಬ್ರಹ್ಮಹಸ್ತಃ -
 ಬ್ರಹ್ಮಣಶ್ಚತುರೋ ವಾಮೇ ಹಂಸಾಸ್ಯೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕರಃ .
 ಈಶ್ವರಹಸ್ತಃ -
 ಶಂಭೋರ್ವಾಮೇ ಮೃಗಶೀರ್ಷಸ್ಥಿಪತಾಕಸ್ತು ದಕ್ಷಿಣೇ .. 205..
 ವಿಷ್ಣುಹಸ್ತಃ -
 ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ತ್ರಿಪತಾಕಸ್ತು ವಿಷ್ಣುಹಸ್ತಃ ಸ ಕೀರ್ತಿತಃ .
 ಸರಸ್ವತೀಹಸ್ತಃ -
 ಸೂಚೀಕೃತೇ ದಕ್ಷಿಣೇ ಚ ವಾಮೇ ಚಾಂಸಸಮಕೃತೌ .. 206..
 ಕಪಿತ್ಥಕೇಸವಿ ಭಾರತ್ಯಾಃ ಕರ ಸ್ಯಾದಿತಿ ಸಮ್ಮತಃ .
 ವಾರ್ವತೀಹಸ್ತಃ -
 ಊರ್ಧ್ವಾರ್ಧಃ ಪ್ರಸೂತಾವರ್ಧಚಂದ್ರಾಖ್ಯೌ ವಾಮದಕ್ಷಿಣೌ .. 207..

ಅಭಯೋ ವರದಶ್ಚೈವ ಪಾರ್ವತ್ಯಾ ಕರ ಈರಿತಃ .
 ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಸ್ತಃ -
 ಅಂಸೋಪಕಂಠೇ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಕಪಿತ್ಥಸ್ತು ಶ್ರಿಯಃ ಕರಃ .. 208..
 ವಿನಾಯಕಹಸ್ತಃ -
 ಉರೋಗತಾಭ್ಯಾಂ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಕಪಿತ್ಥೋ ವಿಘ್ನರಾಟ್ ಕರಃ .
 ಷಣ್ಮುಖಹಸ್ತಃ -
 ವಾಮೇ ಕರೇ ತ್ರಿಶೂಲಂಚ ಶಿಖರೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕರೇ .. 209..
 ಊರ್ಧ್ವಂ ಗತೇ ಷಣ್ಮುಖಸ್ಯ ಹಸ್ತಃ ಸ್ಯಾದಿತಿ ಕೀರ್ತಿತಃ -
 ಮನ್ಮಥಹಸ್ತಃ -
 ವಾಮೇ ಕರೇ ತು ಶಿಖರೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕಟಕಾಮುಖಃ .. 210..
 ಮನ್ಮಥಸ್ಯ ಕರಃ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಕೋವಿದ್ಯೈಃ .
 ಇಂದ್ರಹಸ್ತಃ -
 ತ್ರಿಪತಾಕಃ ಸ್ವಸ್ತಿಕಶ್ಚ ಶಕ್ರಹಸ್ತಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .. 211..
 ಅಗ್ನಿಹಸ್ತಃ -
 ತ್ರಿಪತಾಕೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ತು ವಾಮೇ ಕಾಂಗುಲಹಸ್ತಕಃ .
 ಅಗ್ನಿಹಸ್ತಃ ಸ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದ್ಯೈಃ .. 212..
 ಯಮಹಸ್ತಃ -
 ವಾಮೇ ಪಾಶಂ ದಕ್ಷಿಣೇ ತು ಸೂಚೀ ಯಮಕರಃ ಸ್ಮೃತಃ .
 ನಿರ್ಮತಿಹಸ್ತಃ -
 ಖಟ್ಟಾ ಚ ಶಕಟಶ್ಚೈವ ಕೀರ್ತಿತೋ ನಿರ್ಮತೇಃ ಕರಃ .. 213..
 ವರುಣಹಸ್ತಃ -
 ಪತಾಕೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ವಾಮೇ ಶಿಖರೋ ವಾರುಣಃ ಕರಃ .
 ಯುಹಸ್ತಃ -
 ಅರಾಲೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಹಸ್ತೇ ವಾಮೇ ಚಾರ್ಧಪತಾಕಿಕಾ .. 214..
 ಧೃತಾ ಚೇದ್ವಾಯುದೇವಸ್ಯ ಕರ ಇತ್ಯಹ್ನಿಯತೇ .
 ಕುವೇರಹಸ್ತಃ -
 ವಾಮೇ ಪದ್ಮಂ ದಕ್ಷಿಣೇ ತು ಗದಾ ಯಕ್ಷಪತೇಃ ಕರಃ .. 215..
 ದಶಾವತಾರಾಹಸ್ತಾಃ -
 ಮತ್ಸ್ಯಾವತಾರಹಸ್ತಃ -
 ಮತ್ಸ್ಯಹಸ್ತಂ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ ತತಃ ಸ್ಕಂಧಸಮೌ ಕರೌ .
 ಧೃತೋ ಮತ್ಸ್ಯಾವತಾರಸ್ಯ ಹಸ್ತ ಇತ್ಯಭಿಧೀಯತೇ .. 216..
 ಕೂರ್ಮಾವತಾರಹಸ್ತಃ -

ಕೂರ್ಮಹಸ್ತಂ ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ ತತಃ ಸ್ಕಂಧಸಮೌ ಕರೌ .
 ಧೃತೌ ಕೂರ್ಮಾವತಾರಸ್ಯ ಹಸ್ತ ಇತ್ಯಭಿಧೀಯತೇ .. 217..
 ವರಾಹಾವತಾರಹಸ್ತಃ -
 ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ ವರಾಹಂ ತು ಕಟಿಪಾರ್ಶ್ವಸಮೌ ಕರೌ .
 ಧೃತಾ ವರಾಹಾವತಾರಸ್ಯ ದೇವಸ್ಯ ಕರ ಇಷ್ಯತೇ .. 218..
 ನೃಸಿಹಾವತಾರಹಸ್ತಃ -
 ವಾಮೇ ಸಿಂಹಮುಖಂ ಧೃತ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣೇ ತ್ರಿಪತಾಕಿಕಾ .
 ನರಸಿಂಹಾವತಾರಸ್ಯ ಹಸ್ತ ಇತ್ಯುಚ್ಯತೇ ಬುದ್ಧಿಃ .. 219..
 ವಾಮನಾವತಾರಹಸ್ತಃ -
 ಊರ್ಧ್ವಾರ್ಧೋ ಧೃತಮುಷ್ಟಿಭ್ಯಾಂ ಸವ್ಯಾನ್ಯಾಭ್ಯಾಂ ಯದಿ ಸ್ಥಿತಃ .
 ಸ ವಾಮನಾವತಾರಸ್ಯ ಹಸ್ತ ಇತ್ಯಭಿಧೀಯತೇ .. 220..
 ಅರಶುರಾಮಾವತಾರಹಸ್ತಃ -
 ವಾಮಂ ಕಟಿತಟೇ ನ್ಯಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೇಽರ್ಧಪತಾಧಿಕಾ .
 ಧೃತಾ ಪರಶುರಾಮಸ್ಯ ಹಸ್ತ ಇತ್ಯಭಿಧೀಯತೇ .. 221..
 ರಾಮಚಂದ್ರಾವತಾರಹಸ್ತಃ -
 ಕಪಿತ್ಥೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಹಸ್ತೇ ವಾಮೇ ತು ಶಿಖರಃ ಕರಃ .
 ಊರ್ಧ್ವಂ ಧೃತೋ ರಾಮಚಂದ್ರಹಸ್ತ ಇತ್ಯುಚ್ಯತೇ ಬುದ್ಧಿಃ .. 222..
 ಅಲರಾಮಾವತಾರಹಸ್ತಃ -
 ಪತಾಕೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಹಸ್ತೇ ಮುಷ್ಟಿರ್ವಾಮಕರೇ ತಥಾ .
 ಬಲರಾಮಾವತಾರಸ್ಯ ಹಸ್ತ ಇತ್ಯುಚ್ಯತೇ ಬುದ್ಧಿಃ .. 223..
 ಕೃಷ್ಣಾವತಾರಹಸ್ತಃ -
 ಮೃಗಶೀರ್ಷೇ ತು ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಮನ್ಯೋನ್ಯಾಭಿಮುಖೇ ಕೃತೇ .
 ಆನ್ಯೋಪಕಂಠೇ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಹಸ್ತ ಇತ್ಯುಚ್ಯತೇ ಬುದ್ಧಿಃ .. 224..
 ಕಲ್ಯಾಣಾವತಾರಹಸ್ತಃ -
 ಪತಾಕೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ವಾಮೇ ತ್ರಿಪತಾಕಃ ಕರೋ ಧೃತಃ .
 ಕಲ್ಯಾಣ್ಯಸ್ಯಾವತಾರಸ್ಯ ಹಸ್ತ ಇತ್ಯಭಿಧೀಯತೇ .. 225..
 ಅಥ ತತ್ತಜ್ಜಾತೀಯಹಸ್ತಾಃ -
 ರಾಕ್ಷಸಹಸ್ತಃ -
 ಮುಖೇ ಕರಾಭ್ಯಾಂ ಶಕಟೌ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಕರಃ ಸ್ಮೃತಃ .
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಸ್ತಃ -
 ಕರಾಭ್ಯಾಂ ಶಿಖರಂ ಧೃತ್ವಾ ಯಜ್ಞಸೂತ್ರಸ್ಯ ಸೂಚನೇ .. 226..
 ದಕ್ಷಿಣೇನ ಕೃತೇ ತೀರ್ಯಗ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಕರಃ ಸ್ಮೃತಃ .

ಕ್ಷತ್ರಿಯಹಸ್ತಃ -

ವಾಮೇನ ಶಿಖರಂ ತಿರ್ಯಗ್ ಧೃತ್ವಾನ್ಯೇನ ಪತಾಕಿಕಾ .. 227..

ಧೃತಾ ಯದಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಣಾಂ ಹಸ್ತ ಇತ್ಯಭಿಧೀಯತೇ .

ವೈಶ್ಯಹಸ್ತಃ -

ಕರೇ ವಾಮೇ ತು ಹಂಸಾಸ್ಯೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕಟಕಾಮುಖಃ .. 228..

ವಶ್ಯಹಸ್ತೋಽಯಮಾಖ್ಯಾತೋ ಮುನಿಭಿರ್ಭರತಾದಿಭಿಃ .

ಶೂದ್ರಹಸ್ತಃ -

ವಾಮೇ ತು ಶಿಖರಂ ಧೃತ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣೇ ಮೃಗಶೀರ್ಷಕಃ .. 229..

ಶೂದ್ರಹಸ್ತಃ ಸ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ಮುನಿಭಿರ್ಭರತಾದಿಭಿಃ .

ಯದಷ್ಟಾದಶಜಾತೀನಾಂ ಕರ್ಮ ತೇನ ಕರಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ .. 230..

ತತ್ತದ್ದೇಶಜಾನಾಮಪಿ ಏವಮುಹ್ಯಂ ಬುಧೋತ್ತಮೈಃ .

ಬಾಂಧವಹಸ್ತಾಃ -

ದಂಪತಿಹಸ್ತಃ -

ವಾಮೇ ತು ಶಿಖರಂ ಧೃತ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣೇ ಮೃಗಶೀರ್ಷಕಃ .. 231..

ಧೃತಃ ಸ್ತ್ರೀಪುಂಸಯೋರ್ಹಸ್ತಃ ಖ್ಯಾತೋ ಭರತಕೋವಿದೈಃ .

ಮಾತೃಹಸ್ತಃ -

ವಾಮೇ ಹಸ್ತೇಽರ್ಧಚಂದ್ರಶ್ಚ ಸಂದಂಶೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕರೇ .. 232..

ಆವರ್ತಯಿತ್ವಾ ಜರರೇ ವಾಮಹಸ್ತಂ ತತಃ ಪರಂ .

ಸ್ತ್ರಿಯಾಃ ಕರೋ ಧೃತೋ ಮಾತೃಹಸ್ತ ಇತ್ಯುಚ್ಯತೇ ಬುದ್ಧೈಃ .. 233..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಜನನ್ಯಾಂ ಚ ಕುಮಾರ್ಯಾಂ ಚ ಮಾತೃಹಸ್ತೋ ನಿಯುಜ್ಯತೇ .

ಪಿತೃಹಸ್ತಃ -

ಏತಸ್ಮಿನ್ ಮಾತೃಹಸ್ತೇ ತು ಶಿಖರೇ ದಕ್ಷಿಣೇನ ತು .. 234..

ಧೃತೇ ಸತಿ ಪಿತೃಹಸ್ತ ಇತ್ಯಾಖ್ಯಾತೋ ಮನೀಷಿಭಿಃ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಅಯಂ ಹಸ್ತಸ್ತು ಜನಕೇ ಜಾಮಾತರಿ ಚ ಯುಜ್ಯತೇ .. 235..

ಶ್ವಶೂರಹಸ್ತಃ -

ವಿನ್ಯಸ್ಯ ಕಂಠೇ ಹಂಸಾಸ್ಯಂ ಸಂದಂಶಂ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕರೇ .

ಉದರೇ ಚ ಪರಾಮೃಶ್ಯ ವಾಮಹಸ್ತಂ ತತಃ ಪರಂ .. 236..

ಸ್ತ್ರಿಯಾಃ ಕರೋ ಧೃತಃ ಶ್ವಶೂರಹಸ್ತಸ್ತನ್ಯಾಂ ನಿಯುಜ್ಯತೇ .

ಶ್ವಶೂರಹಸ್ತಃ -

ಏತನ್ಯಾಂತೇ ತು ಹಸ್ತಸ್ಯ ಶಿಖರೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಯದಿ .. 237..

ಧೃತಶ್ಚ ಶ್ವಶುರಸ್ಯಾಯಂ ಹಸ್ತ ಇತ್ಯುಚ್ಯತೇ ಬುದ್ಧಿಃ .
 ಭರ್ತೃಭ್ರಾತೃಹಸ್ತಃ -
 ವಾಮೇ ತು ಶಿಖರಂ ಧೃತ್ವಾ ಪಾರ್ಶ್ವಯೋಃ ಕರ್ತರೀಮುಖಃ .. 238..
 ಧೃತೋ ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತೇನ ಭರ್ತೃಭ್ರಾತೃಕರಃ ಸ್ಮೃತಃ .
 ನನಾಂದೃಹಸ್ತಃ -
 ಅಂತೇ ತ್ವೇತಸ್ಯ ಹಸ್ತಸ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಹಸ್ತೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕರೇ .. 239..
 ಧೃತೋ ನನಾಂದೃಹಸ್ತಃ ಸ್ಯಾದಿತಿ ನಾಟ್ಯವಿದಾಂ ಮತಂ .
 ಜ್ಯೇಷ್ಠಕನಿಷ್ಠಭ್ರಾತೃಹಸ್ತಃ -
 ಮಯೂರಹಸ್ತಃ ಪುರತಃ ಪಾರ್ಶ್ವಭಾಗೇ ಚ ದರ್ಶಿತಃ .. 240..
 ಜ್ಯೇಷ್ಠಭ್ರಾತುಃ ಕನಿಷ್ಠಸ್ಯಾಪ್ಯಯಂ ಹಸ್ತ ಇತಿ ಸ್ಮೃತಃ .
 ಪುತ್ರಹಸ್ತಃ -
 ಸಂದಂಶಮುದರೇ ನ್ಯಸ್ಯ ಭ್ರಾಮಯಿತ್ವಾ ತತಃ ಪರಂ .. 241..
 ಧೃತೋ ವಾಮೇನ ಶಿಖರಂ ಪುತ್ರಹಸ್ತಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .
 ನ್ನಾಹಸ್ತಃ -
 ಏತದಂತೇ ದಕ್ಷಿಣೇನ ಸ್ತ್ರೀಹಸ್ತಶ್ಚ ಧೃತೋ ಯದಿ .. 242..
 ಸ್ನುಷಾಹಸ್ತ ಇತಿ ಖ್ಯಾತೋ ಭರತಾಗಮಕೋವಿದ್ಯಃ .
 ಸಪತ್ನೀಹಸ್ತಃ -
 ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ ಪಾಶಹಸ್ತಂ ಕರಾಭ್ಯಾಂ ಸ್ತ್ರೀಕರಾವುಭೌ .. 243..
 ಧೃತೌ ಸಪತ್ನೀಹಸ್ತಃ ಸ್ಯಾದಿತಿ ಭಾವವಿದೋ ವಿದುಃ .
 ನೃತ್ತಹಸ್ತಾನಾಂ ಗತಯಃ -
 ಭವಂತಿ ನೃತ್ತಹಸ್ತಾನಾಂ ಗತಯಃ ಪಂಚಧಾ ಭುವಿ .. 244..
 ಊರ್ಧ್ವಾರ್ಧಯೋತ್ತರಾ ಪ್ರಾಚೀ ದಕ್ಷಿಣಾ ಚೇತಿ ವಿಶ್ರುತಾ .
 ಯಥಾ ಸ್ಯಾತ್ ಪಾದವಿನ್ಯಾಸ್ತಥೈವ ಕರಯೋರಪಿ .. 245..
 ವಾಮಾಂಗಭಾಗೇ ವಾಮಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೇ ದಕ್ಷಿಣಸ್ಯ ಚ .
 ಕುರ್ಯಾತ್ ಪ್ರಚಲನಂ ಹ್ಯೇತನ್ಮತ್ತಸಿದ್ಧಾಂತಲಕ್ಷಣಂ .. 246..
 ಯತೋ ಹಸ್ತಸ್ತತೋ ದೃಷ್ಟಿಯತೋ ದೃಷ್ಟಿಸ್ತತೋ ಮನಃ .
 ಯತೋ ಮನಸ್ತತೋ ಭಾವೋ ಯತೋ ಭಾವಸ್ತತೋ ರಸಃ .. 247..
 ನೃತ್ತಹಸ್ತಃ -
 ಪತಾಕಾಸ್ವಸ್ತಿಕಾಖ್ಯಶ್ಚ ಡೋಲಾಹಸ್ತಸ್ತಥಾಂಜಲಿಃ .
 ಕಟಕಾವರ್ಧನಶ್ಚೈವ ಶಕಟಃ ಪಾಶಕೀಲಕೌ .. 248..
 ಕಪಿತ್ಥಃ ಶಿಖರಃ ಕೂರ್ಮೋ ಹಂಸಾಸ್ಯಶ್ಚಾಲಪದ್ಮಕಃ .
 ತ್ರಯೋದಶೈತೇ ಹಸ್ತಾಃ ಸ್ಯುರ್ನೃತ್ತಸ್ಯಾಪ್ಯುಪಯೋಗಿನಃ .. 249..

ನವಗ್ರಹಹಸ್ತಾಃ -

ಸೂರ್ಯಹಸ್ತಾಃ -

ಅಂಸೋಪಕಂಠೇ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಮಲಪದ್ಮಕಪಿತ್ಥಕಃ .

ಧೃತೋ ಯದಿ ಕರೋ ಹ್ಯೇಷ ದಿವಾಕರಕರಃ ಸ್ಮೃತಃ .. 250..

ಚಂದ್ರಹಸ್ತಾಃ -

ಅಲಪದ್ಮೋ ವಾಮಹಸ್ತೇ ದಕ್ಷಿಣೇ ಚ ಪತಾತಿಕಾ .

ನಿಶಾಕರಕರಃ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ಭರತಾಗಮದರ್ಶಿಭಿಃ .. 251..

ಕುಜಹಸ್ತಾಃ -

ವಾಮೇ ಕರೇ ತು ಸೂಚೀ ಸ್ಯಾನ್ಮುಷ್ಟಿಹಸ್ತಸ್ತು ದಕ್ಷಿಣೇ .

ಧೃತಶ್ಚೇನ್ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞೈರಂಗಾರಕಕರಃ ಸ್ಮೃತಃ .. 252..

ಬುಧಹಸ್ತಾಃ -

ತಿಯಗ್ವಾಮೇ ಚ ಮುಷ್ಟಿಃ ಸ್ಯಾದ್ದಕ್ಷಿಣೇ ಚ ಪತಾತಿಕಾ .

ಬುಧಗ್ರಹಕರಃ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ಭರತಾಗಮವೇದಿಭಿಃ .. 253..

ಗುರುಹಸ್ತಾಃ -

ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಶಿಖರಂ ಧೃತ್ವಾ ಯಜ್ಞಸೂತ್ರಸ್ಯ ದರ್ಶನಂ .

ಋಷಿಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಸ್ತೋಽಯಂ ಗುರೋಶ್ಚಾಪಿ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .. 254..

ಶುಕ್ರಹಸ್ತಾಃ -

ವಾಮೋಚ್ಚಭಾಗೇ ಮುಷ್ಟಿಃ ಸ್ಯಾದಧಸ್ತಾದ್ದಕ್ಷಿಣೇ ತಥಾ .

ಶುಕ್ರಗ್ರಹಕರಃ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ಭರತಾಗಮವೇದಿಭಿಃ .. 255..

ಶನಿಹಸ್ತಾಃ -

ವಾಮೇ ಕರೇ ತು ಶಿಖರಸ್ಥಿಶೂಲೋ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕರೇ .

ಶನೈಶ್ಚರಕರಃ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ಭರತಾಗಮಕೋವಿದೈಃ .. 256..

ರಾಹುಹಸ್ತಾಃ -

ಸರ್ಪಶೀರ್ಷೋ ವಾಮಕರೇ ಸೂಚೀ ಸ್ಯಾದ್ದಕ್ಷಿಣೇ ಕರೇ .

ರಾಹುಗ್ರಹಕರಃ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ನಾಟ್ಯವಿದ್ಯಾಧಿಪೈರ್ಜನೈಃ .. 257..

ಕೇತುಹಸ್ತಾಃ -

ವಾಮೇ ಕರೇ ತು ಸೂಚೀ ಸ್ಯಾದ್ದಕ್ಷಿಣೇ ತು ಪತಾತಿಕಾ .

ಕೇತುಗ್ರಹಕರಃ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ಭರತಾಗಮದರ್ಶಿಭಿಃ .. 258..

ಪಾದಭೇದಾಃ -

ವಕ್ಷ್ಯತೇ ಪಾದಭೇದಾನಾಂ ಲಕ್ಷಣಂ ಪೂರ್ವಸಮ್ಮತಂ .

ಮಂಡಲೋತ್ಪ್ಲವನೇ ಚೈವ ಭ್ರಮರೀ ಪಾದಚಾರಿಕಾ .. 259..

ಚತುರ್ಧಾ ಪಾದಭೇದಾಃ ಸ್ಯುಸ್ತೇಷಾಂ ಲಕ್ಷಣಮುಚ್ಯತೇ .

ಮಂಡಲಭೇದಾಃ -

ಸ್ಥಾನಕಂ ಚಾಯತಾಲೀಡಂ ಪ್ರೇಂಖಣಪ್ರಿತಾನಿ ಚ .. 260..

ಪ್ರತ್ಯಾಲೀಡಂ ಖಸ್ತಿಕಂ ಚ ಮೋಟಿತಂ ಸಮಸೂಚಿಕಾ .

ಪಾರ್ಶ್ವಸೂಚೀತಿ ಚ ದಶ ಮಂಡಲಾನೀರಿತಾನೀಹ .. 261..

ಸ್ಥಾನಕಮಂಡಲಂ -

ಕಟಿಂ ಸ್ಪಷ್ಟಾನ್ವರ್ಧಚಂದ್ರಾಖ್ಯಪಾಣಿಭ್ಯಾಂ ಸಮಪಾದತಃ .

ಸಮರೇಖತಯಾ ತಿಷ್ಠೇತ್ ತತ್ ಸ್ಯಾತ್ ಸ್ಥಾನಕಮಂಡಲಂ .. 262..

ಆಯತಮಂಡಲಂ -

ವಿತಸ್ತಂತರಿತೌ ಪಾದೌ ಕೃತ್ವಾ ತು ಚತುರಸ್ರಕೌ .

ತಿಯರ್ಕ್ ಕುಂಚಿತಜಾನುಭ್ಯಾಂ ಸ್ಥಿತಿರಾಯತಮಂಡಲಂ .. 263..

ಆಲೀಡಮಂಡಲಂ -

ದಕ್ಷಿಣಾಂಘ್ರೇಶ್ಚ ಪುರತಃ ವಿತಸ್ತಿತ್ರಿತಯಾಂತರಂ .

ವಿನ್ಯಸೇದ್ ವಾಮಪಾದಂ ಚ ಶಿಖರಂ ವಾಮಪಾಣಿನಾ .. 264..

ಕಟಕಾಮುಖಹಸ್ತಶ್ಚ ದಕ್ಷಿಣೇನ ಧೃತೋ ಯದಿ .

ಆಲೀಡಮಂಡಲಮಿತಿ ವಿಖ್ಯಾತಂ ಭರತಾದಿಭಿಃ .. 265..

ಪ್ರತ್ಯಾಲೀಡಮಂಡಲಂ -

ಆಲೀಡಸ್ಯ ವಿಪರ್ಯಾಸಾತ್ ಪ್ರತ್ಯಾಲೀಡಾಖ್ಯಮಂಡಲಂ .

ಪ್ರೇಂಖಣಮಂಡಲಂ -

ಪ್ರಸೃತ್ಯೈ ಕಪದಂ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಪಾರ್ಶ್ವದೇಶಸ್ಯ ಪಾದತಃ .. 266..

ಸ್ಥಿತ್ವಾನ್ವೇ ಕೂರ್ಮಹಸ್ತೇನ ಸ್ಥಿತಿಃ ಪ್ರಂಖಣಮಂಡಲಂ .

ಪ್ರೇರಿತಮಂಡಲಂ -

ಸಂತಾಡ್ಯೈಕಂ ಪದಂ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ವಿತಸ್ತಿತ್ರಿತಯಾಂತರಂ .. 267..

ತಿಯರ್ಕ್ ಕುಂಚಿತಜಾನುಭ್ಯಾಂ ಸ್ಥಿತ್ವಾನ್ವ ಲಿಖರಂ ಕರಂ .

ವಿಧಾಯ ವಕ್ಷ್ಯಸ್ಯನ್ಯೇನ ಪ್ರಸೃತಾ ಚ ಪತಾಕಿಕಾ .. 268..

ಪ್ರದರ್ಶಯೇದಿದಂ ತಜ್ಞಾಃ ಪ್ರೇರಿತಂ ಮಂಡಲಂ ಜಗುಃ .

ಸ್ವಸ್ತಿಕಮಂಡಲಂ -

ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರತಃ ಕುರ್ಯಾತ್ ಪಾದೇ ಪಾದಂ ಕರೇ ಕರಂ .. 269..

ವ್ಯಾತ್ಯಾಸೇನ ತದಾ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಸ್ವಸ್ತಿಕಂ ನಾಮ ಮಂಡಲಂ .

ಮೋಟಿತಮಂಡಲಂ -

ಪ್ರಪದಾಭ್ಯಾಂ ಭುವಿ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಜಾನುಯುಗ್ಮೇನ ಸಂಸ್ಪೃಶೇತ್ .. 270..

ಕೃಮಾದ್ ಭೂತಲಮೇಕೈಕಂ ತ್ರಿಪತಾಕಕರದ್ವಯಂ .

ಕೃತ್ವಾ ತನ್ನೋಟಿತಂ ನಾಮ ಮಂಡಲಂ ಕಥಿತಂ ಬುದ್ಧಿಃ .. 271..

ಸಮಸೂಚೀಮಂಡಲಂ -

ಪಾದಾಗ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಚ ಜಾನುಭ್ಯಾಂ ಭೂತಲಂ ಸಂಸ್ಪೃಶೇದ್ಧೃದಿ .

ಮಂಡಲಂ ಸಮಸೂಚೀತಿ ಕಥಿತಂ ಪೂರ್ವಸೂರಿಭಿಃ .. 272..

ಪಾರ್ಶ್ವಸೂಚೀಮಂಡಲಂ -

ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಪಾದಾಗ್ರಯುಗ್ಮೇಣ ಜಾನುನೈಕೇನ ಪಾರ್ಶ್ವತಃ .

ಸಂಸ್ಪೃಶೇದ್ ಭೂತಲಂ ಪಾರ್ಶ್ವ ಸೂಚೀಮಂಡಲಮೀರಿತಂ .. 273..

ಸ್ಥಾನಕಭೇದಾಃ -

ಪಾದವಿನ್ಯಾಸಭೇದೇನ ಸ್ಥಾನಕಂ ಷಡ್ವಿಧಂ ಭವೇತ್ .

ಸಮಪಾದಂ ಚೈಕಪಾದಂ ನಾಗಬಂಧಸ್ತತಃ ಪರಂ .. 274..

ಐಂದ್ರಂ ಚ ಗಾರುಡಂ ಚೈವ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನಮಿತಿ ಕ್ರಮಾತ್ .

ಸಮಪಾದಸ್ಥಾನಂ -

ಸ್ಥಿತಿಃ ಸಮಾಭ್ಯಾಂ ಪಾದಾಭ್ಯಾಂ ಸಮಪಾದಮಿತಿ ಸ್ಮೃತಂ .. 275..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಪುಷ್ಪಾಂಜಲೌ ದೇವರೂಪೇ ಸಮಪಾದಂ ನಿಯುಜ್ಯತೇ .

ಏಕಪಾದಸ್ಥಾನಂ -

ಜಾನ್ವಾಶ್ರಿತ್ಯ ಪದೈಕೇನ ಸ್ಥಿತಿಃ ಸ್ಯಾದೇಕಪಾದಕಂ .. 276..

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ಏಕಪಾದಂ ತ್ವಿದಂ ಸ್ಥಾನಂ ನಿಶ್ಚಲೇ ತಪಸಿ ಸ್ಥಿತಂ .

ನಾಗಬಂಧಸ್ಥಾನಂ -

ಪಾದಂ ಪಾದೇನ ಸಂವೇಷ್ಟ್ಯ ತಥಾ ಪಾಣಿಂ ಚ ಪಾಣಿನಾ .. 277..

ಸ್ಥಿತಿಃ ಸ್ಯಾನ್ನಾಗಬಂಧಾಖ್ಯಾ ನಾಗಬಂಧೇ ಪ್ರಯುಜ್ಯತೇ .

ಐಂದ್ರಕಸ್ಥಾನಂ -

ಪಾದಮೇಕಂ ಸಮಾಕುಂಚ್ಯ ಸ್ಥಿತ್ವಾನ್ಯಪದಜಾನುನೀ .. 278..

ಉತ್ತಾನಿತೇ ಕರಂ ನ್ಯಸ್ಯ ಸ್ಥಿತಿರೈಂದ್ರಮಿತಿರೀತಂ .

ವಿನಿಯೋಗಃ -

ವಾಸವೇ ರಾಜಭಾವೇ ಚ ಸ್ಥಾನಮೈಂದ್ರಂ ನಿಯುಜ್ಯತೇ .. 279..

ಗರುಡಸ್ಥಾನಕಂ -

ಆಲೀಡಮಂಡಲೇ ಪಶ್ಚಾದಥ ಜಾನುತಲಂ ಭುವಿ .

ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ಪಾಣಿಯುಗ್ಮೇನ ವಹನ ವಿರಲಮಂಡಲಂ (?) .. 280..

ಸ್ಥಿತಿನ್ನು ಗರುಡಸ್ಥಾನಂ ಗರುಡೇ ವಿನಿಯುಜ್ಯತೇ .

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನಂ -

ಜಾನುಪರಿ ಪದಂ ನ್ಯಸ್ಯ ಪದಸ್ಯೋಪರಿ ಜಾನು ಚ .. 281..
 ಸ್ಥಿತಂ ಯದಿ ಭವೇದ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಂ ಜಪಾದಿಷು ನಿಯುಜ್ಯತೇ .
 ಉತ್ಪ್ಲವನಭೇದಾಃ -
 ಅಧೋತ್ಪ್ಲವನಭೇದಾನಾಂ ಲಕ್ಷಣಂ ಪರಿಕಥ್ಯತೇ .. 282..
 ಅಲಗಂ ಕರ್ತರೀ ವಾಸ್ತೋತ್ಪ್ಲವನಂ ಮೋಟಿತಂ ತಥಾ .
 ಕೃಪಾಲಗಮಿತಿ ಖ್ಯಾತಂ ಪಂಚಧೋತ್ಪ್ಲವನಂ ಬುದ್ಧಿಃ .. 283..
 ಅಲಗೋತ್ಪ್ಲವನಂ -
 ಉತ್ಪ್ಲತ್ಯ ಪಾರ್ಶ್ವಯುಗಲಂ ಕಟಿದೇಶೇ ತು ವಿನ್ಯಸೇತ್ .
 ಬಧ್ವಾ ಕರಾಭ್ಯಾಂ ಶಿಖರೌ ಅಲಗೋತ್ಪ್ಲವನಂ ಭವೇತ್ .. 284..
 ಉತ್ಪ್ಲವನಕರ್ತರೀ -
 ಉತ್ಪ್ಲತ್ಯ ಪ್ರಪದ್ಯಃ ಸವ್ಯಪಾದಸ್ಯೈಕಸ್ಯ ಪೃಷ್ಠತಃ .
 ಕರ್ತರೀ ವಿನ್ಯಸೇದೇಷಾ ಸ್ಯಾದುತ್ಪ್ಲವನಕರ್ತರೀ .. 285..
 ಅಧೋಮುಖಂ ಚ ಶಿಖರಂ ಕಟೌ ಹಸ್ತಂ ನ್ಯಸೇದಿಹ .
 ಅಶ್ವೋತ್ಪ್ಲವನಂ -
 ಪುರಃ ಪಾದಂ ಸಮುತ್ಪ್ಲತ್ಯ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾದಂ ನಿಯೋಜಯೇತ್ .. 286..
 ಕರೌ ತು ತ್ರಿಪತಾಖ್ಯೌ ಕೃತ್ವಾಸ್ತೋತ್ಪ್ಲವನಂ ಭವೇತ್ .
 ಮೋಟಿತೋತ್ಪ್ಲವನಂ -
 ಪರ್ಯಾಯಪಾರ್ಶ್ವೋತ್ಪ್ಲವನಂ ಕರ್ತರೀವ ತು ಮೋಟಿತಾ .. 287..
 ತ್ರಿಪತಾಕೇ ಚ ಕರಯೋಃ ಕೃತ್ವಾ ಶಶ್ವತ್ಪ್ರಕಾಶನಾತ್ .
 ಕೃಪಾಲಗೋತ್ಪ್ಲವನಂ -
 ಪಾರ್ಷ್ವಮೇಕೈಕಪಾದಸ್ಯ ಕಟೌ ಪರ್ಯಾಯತೋ ನ್ಯಸೇತ್ .. 288..
 ಅರ್ಧಚಂದ್ರಕಲಾಮಧ್ಯೇ ನ್ಯಸ್ತಮನ್ಯತ್ ಕೃಪಾಲಗಂ .
 ಭ್ರಮರೀಲಕ್ಷಣಂ -
 ಭ್ರಮರ್ಯಾ ಲಕ್ಷಣಾನ್ಯತ್ರ ವಕ್ಷ್ಯೇ ಲಕ್ಷಣಭೇದತಃ .. 289..
 ಉತ್ಪ್ಲ ತಭ್ರಮರೀ ಚಕ್ರಭ್ರಮರೀ ಗರುಡಾಭಿಧಾ .
 ತಥೈಕಪಾದಭ್ರಮರೀ ಕುಂಚಿತಭ್ರಮರೀ ತಥಾ .. 290..
 ಆಕಾಶಭ್ರಮರೀ ಚೈವ ತಥಾಂಗಭ್ರಮರೀತಿ ಚ .
 ಭ್ರಮರ್ಯಃ ಸಪ್ತ ವಿಜ್ಞೇಯಾ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದೈಃ .. 291..
 ಉತ್ಪ್ಲ ಭ್ರ್ಮರೀ -
 ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಸಮಾಭ್ಯಾಂ ಪಾದಾಭ್ಯಾಮುತ್ಪ್ಲತ್ಯ ಭ್ರಾಮಯೇದ್ಯದಿ .

ಸರ್ವಾಂಗಮಂತರಾಲೇ ಸ್ಯಾದುತ್ಪ್ಲ ತಭ್ರಮರೀ ತ್ವಸೌ .. 292..
 ಚಕ್ರನ್ನಮರೀ -
 ಭುವಿ ಪಾದೌ ಮುಹುಃ ಕರ್ಷಂಸ್ಥಿಪತಾಕೌ ಕರೌ ವಹನ್ .
 ಚಕ್ರವದ್ ಭ್ರಮತೇ ಯತ್ರ ಸಾ ಚಕ್ರಭ್ರಮರೀ ಭವೇತ್ .. 293..
 ಗರುಡಭ್ರಮರೀ -
 ತಿಯರ್ಕ್ ಪ್ರಸಾರ್ಯಕಪಾದಂ ಪಶ್ಚಾಜ್ಜಾನು ಭುವಿ ಕ್ಷಿಪೇತ್ .
 ಸಮ್ಯಕ್ ಪ್ರಸಾರ್ಯ ಬಾಹೂ ದ್ವೌ ಭ್ರಾಮಯೇದ್ ಗರುಡೋ ಭವೇತ್ .. 294..
 ಏಕಪಾದಭ್ರಮರೀ -
 ಭ್ರಾಮಯೇದೇಕಮೇಕೇನ ಪಾದಂ ಪಾದೇನ ಸತ್ವರಂ .
 ಸಾ ತ್ವೇಕಪಾದಭ್ರಮರೀ ಭವೇದಿತಿ ವಿನಿಶ್ಚಿತಾ .. 295..
 ಕುಂಚಿತಭ್ರಮರೀ -
 ನಿಕುಂಚ್ಯ ಜಾನುಭ್ರಮಣಂ ಕುಂಚಿತಭ್ರಮರೀ ಭವೇತ್ .
 ಆಕಾಶಭ್ರಮರೀ -
 ಉತ್ಪ್ಲತ್ಯ ಪಾದೌ ವಿರಲೌ ಕೃತ್ವಾ ಪಾದೌ ಪ್ರಸಾರ್ಯ ಚ .. 296..
 ಭ್ರಾಮಯೇತ್ ಸಕಲಂ ಗಾತ್ರಮಾಕಾಶಭ್ರಮರೀ ಭವೇತ್ .
 ಅಂಗಭ್ರಮರೀ -
 ವಿತಸ್ತಂ ತರಿತೌ ಪಾದೌ ಕೃತ್ವಾಂಗಭ್ರಮಣಂ ತಥಾ .. 297..
 ತಿಲೇದ್ ಯದಿ ಭವೇದಂಗಭ್ರಮರೀ ಭರತೋದಿತಾ .
 ಚಾರಿಮೇದಾಃ -
 ಅಥಾತ್ರ ಚಾರಿಭೇದಾನಾಂ ಲಕ್ಷಣಂ ಕಥ್ಯತೇ ಮಯಾ .. 298..
 ಆದೌ ತು ಚಲನಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಪಶ್ಚಾಚ್ಚಂಕ್ರಮಣಂ ತಥಾ .
 ಸರಣಂ ವೇಗಿನೀ ಚೈವ ಕುಟ್ಟನಂ ಚ ತತಃ ಪರಂ .. 299..
 ಲುಠಿತಂ ಲೋಲಿತಂ ಚೈವ ತತೋ ವಿಷಮಸಂಚರಃ .
 ಚಾರಿಭೇದಾ ಅಮೀ ಅಷ್ಟೌ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಭರತವೇದಿಭಿಃ .. 300..
 ಚಲನಚಾರಿ -
 ಸ್ವಸ್ಥಾನಾತ್ ಸ್ವಸ್ಥ ಪಾದಸ್ಯ ಚಲನಾಚ್ಚಲನಂ ಭವೇತ್ .
 ಚಂಕ್ರಮಣಂ -
 ಪಾದಯೋರ್ಬಾಹ್ಯಪಾರ್ಶ್ವಾಭ್ಯಾಮುತ್ಕ್ಲಿಪ್ಯೋತ್ಕ್ಲಿಪ್ಯ ಯತ್ನತಃ .. 301..
 ಗತಿರ್ಭವೇಚ್ಚಂಕ್ರಮಣಂ ವರ್ಣಿತಂ ನಾಟ್ಯಕೋವಿದೈಃ .
 ಸರಣಂ -
 ಚಲನಂ ತು ಜಲೂಕಾವದೇಕೇನಾನ್ಯಸ್ಯ ಪಾರ್ಷ್ವಿನಾ .. 302..
 ತಿಯರ್ಗಾಕರ್ಷಯೇದ್ ಭೂಮಿಂ ಕರಾಭ್ಯಾಂ ತು ಪತಾಕಿಕೇ .

ಧೃತ್ವಾ ಚ ಗಮನಂ ಯತ್ತು ಸರಣಂ ತದುದೀರಿತಂ .. 303..

ವೇಗಿನೀ -

ಪಾರ್ಷ್ವಿಣಾ ವಾ ಪದಾಗ್ರೇಣ ದ್ರುತಂ ಗತ್ಯಾ ತು ಚಾಲನಂ .

ಕರಾಭ್ಯಾಂ ಚಾಲಪದ್ಮೇ ಚ ತ್ರಿಪತಾಕೇ ಯಥಾಕ್ರಮಂ .. 304..

ಧೃತ್ವಾ ನಟೇದ್ ಯದಿ ಭವೇದ್ ವೇಗವತ್ತ್ವೇನ ವೇಗಿನೀ .

ಕುಟ್ಟನಂ -

ಪಾಷ್ಟಿನಾ ವಾ ಪದಾಗ್ರೇಣ ಸಮಸ್ತೇನ ತಲೇನ ವಾ .. 305..

ಯತ್ತಾದನಂ ಭೂತಲಸ್ಯ ಕುಟ್ಟನಂ ತದುದೀರಿತಂ .

ಲುರಿತಂ -

ಸ್ವಸ್ತಿಕಸ್ಥಿತಿಪಾದಾಗ್ರೇ ಕುಟ್ಟನಾಲ್ಪುರಿತಂ ಭವೇತ್ .. 306..

ಓಲಿತ -

ಪೂರ್ವವತ್ ಕುಟ್ಟನಂ ಕೃತ್ವಾ ಮಂದಂ ಮಂದಮತಃ ಪರಂ .

ಅಸ್ಪೃಷ್ಟಭೂಮೇಃ ಪಾದಸ್ಯ ಚಾಲನಂ ಲೋಲಿತಂ ಭವೇತ್ .. 307..

ವಿಷಮಸಂಚರಃ -

ವೇಷ್ಟಯಿತ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣೇನ ವಾಮಂ ವಾಮೇನ ದಕ್ಷಿಣಂ .

ಕ್ರಮೇಣ ಪಾದಂ ವಿನ್ಯಸ್ಯ ಭವೇದ್ ವಿಷಮಸಂಚರಃ .. 308..

ಗತಿಮೇದಾಃ -

ಅಥಾತ್ರ ಗತಿಭೇದಾನಾಂ ಲಕ್ಷಣಂ ವಕ್ಷ್ಯತೇ ಕ್ರಮಾತ್ .

ಹಂಸೀ ಮಯೂರೀ ಚ ಮೃಗೀ ಗಜಲೀಲಾ ತುರಂಗಿಣೀ .. 309..

ಸಿಂಹೀ ಭುಜಂಗೀ ಮಂಡೂಕೀ ಗತಿವೀರಾ ಚ ಮಾನವೀ .

ದಶೈತಾ ಗತಯೋ ಜ್ಞೇಯಾ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದೈಃ .. 310..

ಹಂಸೀಗತಿಃ -

ಪರಿವರ್ತ್ಯ ತನುಂ ಪಾರ್ಶ್ವಂ ವಿತಸ್ತಂತರಿತಂ ಶನೈಃ .

ಏಕೈಕಂ ತತ್ ಪದಂ ನ್ಯಸ್ಯ ಕಪಿತ್ಥಂ ಕರಯೋರ್ವಹನ್ .. 311..

ಹಂಸವದ್ಗಮನಂ ಯತ್ತು ಸಾ ಹಂಸೀ ಗತಿರೀರಿತಾ .

ಮಯೂರೀಗತಿಃ -

ಪ್ರಪದಾಭ್ಯಾಂ ಭೂವಿ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಕಪಿತ್ಥಂ ಕರಯೋರ್ವಹನ್ .. 312..

ಏಕೈಕಜಾನುಚಲನಾನ್ಮಯೂರೀ ಗತಿರೀರಿತಾ .

ಮೃಗೀಗತಿಃ -

ಮೃಗವದ್ ಗಮನಂ ವೇಗಾತ್ ತ್ರಿಪತಾಕಕರೌ ವಹನ್ .. 313..

ಪುರತಃ ಪಾರ್ಶ್ವಯೋಶ್ಚೈವ ಯಾನಂ ಮೃಗಗತಿರ್ಭವೇತ್ .

ಗಜಲೀಲಾಗತಿಃ -

ಪಾರ್ಶ್ವಯೋಸ್ತು ಪತಾಕಾಭ್ಯಾಂ ಕರಾಭ್ಯಾಂ ವಿಚರಂಸ್ತತಃ .. 314..

ಸಮಪಾದಗತಿರ್ಮಂದಂ ಗಜಲೀಲೇತಿ ವಿಶ್ರುತಾ .

ತುರಂಗೀಣೇಗತಿಃ -

ಉತ್ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಪೃಥ್ವಿ ದಕ್ಷಿಣಂ ಪದಮುಲ್ಲಂಘ್ಯ ಚ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ .. 315..

ವಾಮೇಣ ಶಿಖರಂ ಧೃತ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣೇನ ಪತಾಕಿಕಾಂ .

ತುರಂಗೀಣೇ ಗತಿಃ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ನೃತ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದೈಃ .. 316..

ಸಿಂಹೋಗತಿಃ -

ಪಾದಾಗ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಭುವಿ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಪುರ ಉತ್ಪ್ಲುತ್ಯ ವೇಗತಃ .

ಕರಾಭ್ಯಾಂ ಶಿಖರಂ ಧೃತ್ವಾ ಯಾನಂ ಸಿಂಹಗತಿರ್ಭವೇತ್ .. 317..

ಭುಜಂಕೀಗತಿಃ -

ತ್ರಿಪತಾಕಕರೌ ಧೃತ್ವಾ ಪಾರ್ಶ್ವಯೋರುಭಯೋರಪಿ .

ಪೂರ್ವವದ್ಗಮನಂ ಯತ್ಪ್ರ ಸಾ ಭುಜಂಗೀ ಗತಿರ್ಭವೇತ್ .. 318..

ಮಂಡೂಕೀಗತಿಃ -

ಕರಾಭ್ಯಾಂ ಶಿಖರಂ ಧೃತ್ವಾ ಕಿಂಚಿತ್ ಸಿಂಹೀಸಮಾ ಗತಿಃ .

ಮಂಡೂಕೀ ಗತಿರಿತ್ಯೇಷಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧಾ ಭರತಾಗಮೇ .. 319..

ವೀರಾಗತಿಃ -

ವಾಮೇ ತು ಶಿಖರಂ ಧೃತ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣೇನ ಪತಾಕಿಕಾ .

ದೂರಾದಾಗಮನಂ ಯತ್ಪ್ರ ವೀರಾ ಗತಿರುದೀರಿತಾ .. 320..

ಮಾನವೀಗತಿಃ -

ಮಂಡಲಾಕಾರವದ್ ಭ್ರಾಂತ್ಯಾ ಸಮಾಗತ್ಯ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ .

ವಾಮಂ ಕರಂ ನೃತ್ಯ ಕಟೌ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕಟಕಾಮುಖಂ .. 321..

ಮಾನವೀ ಗತಿರಿತ್ಯೇಷಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧಾ ಪೂರ್ವಸೂರಿಭಿಃ .

ಮಂಡಲಾನಿ ಪ್ರಯುಕ್ತಾನಿ ತವೈವೋತ್ಪ್ಲವನಾನಿ ಚ .. 322..

ಭ್ರಮರ್ಯಶ್ಚೈವ ಚಾರ್ಯಶ್ಚ ಗತಯಶ್ಚ ಪರಸ್ಪರಂ .

ಏಕೈಕಭೇದಸಂಬಂಧಾದನಂತಾನಿ ಭವಂತಿ ಹಿ .. 326..

ಏತಾಶ್ಚ ನರ್ತನವಿದೌ ಶಾಸ್ತ್ರತಃ ಸಂಪ್ರದಾಯತಃ .

ಸತಾಮನುಗ್ರಹೇಣೈವ ವಿಜ್ಞ ಯೌ ನಾನ್ಯಥಾ ಭುವಿ .. 324..

ಉಪರಿಷ್ಠಾದುದ್ಧೃತಾಂಶಃ ಕೇವಲಂ ಏಮ-ಆಖ್ಯಾತ-

ಪುಸ್ತಕೇ ಮಂಡಲಭೇದೇಭ್ಯಃ ಪ್ರಾಗಧಿಕೋ ದೃಶ್ಯತೇ .

ಅರ್ಥ ಅಷ್ಟರಸಾಃ -

ಶೃಂಗಾರವೀರಕರುಣಾದ್ಭುತಹಾಸ್ಯಭಯಾನಕಾಃ .

ಬೀಭತ್ಸರೀದ್ರೋ ಚ ರಸಾ ಶೃಂಗಾರಃ ಶುಚಿರುಜ್ಜ್ವಲಃ ..

ಅವಸ್ಥಾಭೇದಾಃ -

ಶ್ರುತ್ಯಕ್ಷಿಪ್ರೀತಿಹೃತ್ಸಂಗಾಃ ಸಂಕಲ್ಪೋ ಜಾಗರಸ್ತಥಾ .

ತನುತಾ ಚಾಪಿ ವಿಷಯನಿವೃತ್ತಿಶ್ಚಾತ್ರಪಾ ತಥಾ ..

ಮೋಹೋ ಮೂರ್ಛಾ ಚ ಮರಣಮಿತ್ಯವಸ್ಥಾಃ ಪ್ರಪಶ್ಚತಾಃ .

ಚಕ್ಷುಃಪ್ರೀತಿಶ್ಚ ಚಿಂತಾ ಚ ಸಂಕಲ್ಪೋ ಗುಣಕೀರ್ತನಂ ..

ಕ್ರಿಯಾದ್ವೇಷಶ್ಚ ತಾಪಶ್ಚ ಲಜ್ಜಾತ್ಯಾಗಸ್ತತಃ ಪರಂ .

ಉನ್ಮಾದಮೂರ್ಛಾಮೃತಯ ಇತ್ಯವಸ್ಥಾ ಸ್ತೃತಾಃ ಪರೈಃ ..

ನಯನೈರ್ಜನಯೇದ್ ಭಾವಂ ಭಾವಾತ್ ಸ್ಪರ್ಶಂ ಸಮಾಚರೇತ್ .

ಸ್ಪರ್ಶನ ದ್ರವಮುತ್ಪಾದ್ಯ ರತಿಂ ಪಶ್ಚಾತ್ ಸಮಾಚರೇತ್ ..

ಚಿಂತಾ -

ಕಿಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಕಿಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ಕ್ವಾಸ್ತೇ ಕಿಂ ವಕ್ಷಿ ಭಾಮಿನೀ .

ಇತೀವ ಮಾನಸೋತ್ಕಂಠಾ ಸಾ ಚಿಂತಾ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಾ ..

ಸಂಕಲ್ಪಃ -

ಯಾಮಿ ತಾಮರವಿಂದಾರ್ಕ್ಷೀ ಪಿವಾಮ್ಯಧರಪಲ್ಲವಂ .

ರಮಾಮಿ ನಿತರಾಂ ಸಾರ್ಧಂ ತಯೇತಿ ಸುಟ್ಟಥಂ ಪುನಃ ..

ತಾಂ ವಿನಾ ನ ಹಿ ಜೀವಾಮಿ ಸೈವ ಮೇ ಪರಮಂ ಧನಂ .

ಇತಃ ಪರಂ ಸಾ ಶರಣಮಿತಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಈರಿತಃ ..

ಗುಣಕೀರ್ತನಂ -

ಏಷಾ ಮೌಲಿವಿಭೂಷಣಂ ಮೃಗದೃಶಾಮೇಷಾ ಪರಂ ಜೀವನಂ

ತಾಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ನ ಹಿ ಕಿಂಚಿದಸ್ತಿ ಶರಣಂ ಯೂನಾಂ ರಸೋಲ್ಲಾಸಿನೀ .

ಸಾ ಭೂಷಾ ಭುವನಸ್ಯ ಕಿಂಪುನರಿಯಂ ವಾಚಾ ಪರ ಜೀವನ-

ಮಿತ್ಯೇವಂ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ಯಾ ಗುಣನುತಿಃ ಸ್ತ್ರೀಪುಂಪ್ರಭೇದೇಽಪಿ ಸಾ ..

ಕ್ರಿಯಾದ್ವೇಷಃ -

ಗಚ್ಛ ಗಚ್ಛಸಿ ಚೇತಾಂ ತೋ ನಾಹಂ ಕಾಂತಾ ನ ಮೇ ಪತಿಃ .

ತ್ವಂ ಚೇತಿ ಕಥನಂ ಯತ್ರ ಕಥನಂ ದ್ವೇಷ ಉಚ್ಯತೇ ..

ತಾಪಃ -

ಕಿಂ ಕರೋತಿ ಸುಮಾಸ್ತೋ ಮಾಂ ಪಂಚಭಿಬಾಣಸಂಚಯೈಃ .

ತಪತ್ಯನಂತರಂ ಗಾತ್ರಂ ತಾಪೋಽಸೌ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ ..

ಲಜ್ಜಾತ್ಯಾಗಃ -

ದೋರ್ಭ್ಯಾಂ ಸಮಾಶ್ಲಿಷ್ಯ ಪಯೋಧರೌ ತೌ ಪ್ರಚುಂಬ್ಯ ಬಿಂಬಾಧರಮಾಯತಾಕ್ಷ್ಯಾಃ

ಸುಖೇನ ಸುಪ್ತಃ ಶಯನೇ ನಿಶಾಯಾಮುದ್ಬೋಧಿತೋಽಹಂ ಚರಣಾಯುಧೇನ ..

ಉನ್ನಾದಃ -

ಚಿತ್ರೇ ಲಿಖಿತಮಾಲೋಕ್ಯ ನಾಯಕಂ ಕಂಚನಾಂಗನಾ .

ಪರಿರಮ್ಯ ದೃಢಂ ದೋರ್ಭ್ಯಾಃ ಚುಚುಂಬೇ ಗಂಡಯೋರಮುಂ ..

ಮೂರ್ಛಾ -

ಯತ್ರಾಂಗನಾಯಾ ವೈಕಲ್ಯಂ ಪಂಚಪ್ರಾಣನಿರೋಧನಂ .

ಅಸಂಗಾ ಯಾಮಮಾತ್ರಂ ಸಾ ಮೂರ್ಛಾ ವಾನ್ಯಾ ಮೃತಿನಃ ಹಿ ..

ಇತಿ ಶ್ರೀನಂದಿಕೇಶ್ವರವಿರಚಿತಂ ಅಭಿನಯದರ್ಪಣಂ ಸಮಾಪ್ತಂ .

Encoded by Ryan Armstrong ryanarm at gmail.com

Proofread by Ryan Armstrong, Krithi Durbaka

——
Abhinayadarpanam by Nandikeshvara

pdf was typeset on March 24, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

